

Italijanski kralj in kraljica v Budimpešti

Dolgo se je že napovedovalo po časopisu, da bosta italijanski kralj in kraljica vrnila državnemu upravitelju Madjarske obisk. Ta napoved se je uresničila 19. maja, ko je izstopil italijanski kraljevski par ob pol enajstih na budimpeštanskem kolodvoru.

V noči na 19. maj je vozil italijanski posebni vlak s šestimi salonskimi vozovi visoke goste skozi naše ozemlje od Rakeka preko Ljubljane in Pragerskega do Kotoribe. Na naših postajah pozdravov in sprejemov ni bilo, ker se je vozila dvojica z najočjim spremstvom in z italijanskim zunanjim ministrom Cianom skozi Slovenijo za širšo javnost prikrito in v noči. Italijanski dvorni vlak so spremljali od Rakeka do Kotoribe samo zastopniki naše varnostne oblasti in ljubljanskega železniškega ravnateljstva. Vlak je postal le v Ljubljani in na Pragerskem, kjer so premenjali lokomotive.

Budimpešta je bila v pričakovanju visokega obiska vsa v italijanskih in madjarskih zastavah in slavolokih. Na madjarskem ozemlju so na vsaki postaji ljudske množice in šolska mladina prirejale burne pozdrave kraljevemu paru. Na budimpeštanskem vzhodnem kolodvoru se je zbralo več nego 100.000 ljudi k najbolj slovesnemu sprejemu.

Na peronu je čakal regent Horthy s sooprogo, s člani vlade, z zastopniki obeh zbornic, z generali, z najvišjimi predstavniki madjarske duhovščine ter plemstvo v krasnih narodnih oblekah.

Godba je odigrala v pozdrav obe državni himni. Kralj je obšel častno četo in je sedel v državno kočijo, v katero je bilo vpreženih osem belcev. Ko se je pomikal spreved po cestah, je pozdravljal kralja, kraljico in spremstvo ob obeh straneh gosti ljudski špalir.

Na grob neznanega junaka je položil kralj venec in je nato nadaljeval svoj pohod v grad, kjer je bival tri dni. Za bivanja kraljevske dvojice v madjarski prestolici so se vršile tamkaj italijanskim gostom na čast velike vojaške parade, katere si je ogledalo do 300.000 ljudi.

Ob priliki visokega obiska je obiskalo Budimpešto zelo mnogo inozemcev. Posebni vlaki so pripeljali izdatno število uglednih italijanskih osebnosti.

Obisk italijanskega kralja in kraljice v Budimpešti je prvo inozemsko potovanje kralja in kraljice po proglasitvi italijanskega imperija.

Preosnova bolgarske vlade. Iz Kjusteivnove vlade so izstopili pravosodni, trgovinski in kmetijski minister, ki so bili nadomeščeni z novimi osebnostmi.

Po kronanju angleškega kralja. Zadnjič smo opisali slovesno kronanje angleškega kralja Jurija VI. v Londonu. Po končanih slovesnostih se zastopniki raznih držav niso koj razleteli, ampak so se vršili važni politični razgovori v angleški prestolici. Naš knez namestnik Pavle je sprejel dne 19. maja kot gost kralja v njegovi palači angleškega zunanjega ministra Edena. V zvezi z razgovorom princa Pavla z Ede-

nom in angleških politikov z raznimi inozemskimi državniki objavlja časopisje vest, da pripravlja Eden evropsko mirovno pogodbo za dobo 25 let. — Dne 20. maja se je vršila na reki Themsi ob navzočnosti kralja in kraljice ter zunanjih odposlanstev za sedanji čas največja parada bojne mornarice. Parade se je udeležilo 150 angleških edinic, 16 inozemskih bojnih ladij, mnogo jaht, motornih ladij itd. Število vseh ladij, ki so vozile mimo kraljevskega para, cenijo na 300. Od inozemskih ladij je bila pri paradi kot največja bojna ladja argentinska križarka, najmanjša pa estonska. Najhitrejša in najmodernejša bojna ladja je bila nemška oklopnica »Grof Spee«.

Za Londonom Pariz. Priliko kronanja angleškega kralja so izrabili zastopniki raznih držav predvsem za važne razgovore z angleškimi državniki v Londonu. Na povratku iz Londona se je ustavilo več diplomatov v Parizu. V Parizu se je pomudil za en dan avstrijski zunanji minister dr. Schmidt. Ta obisk je bil baže namenjen organizaciji obiska avstrijskega kanclerja Sušnika, ki bo kmalu obiskal Pariz. — Zunanji minister sovjetske Rusije Litvinov je imel na povratku iz Londona dolge razgovore v Parizu s predsednikom francoske levičarske vlade Blumom. Po tem sestanku je bilo objavljeno uradno poročilo z izjavo, da hočeta Rusija in Francija ostati zvesti pogodbam, ki ju vežejo, in da bosta ščitili določila Zveze narodov.

Nova rdeča vlada v Valenciji. V prestolici rdeče španske vlade v Valenciji so doživeli v zadnjem času vladno krizo, ki je prikazala vodilno rdečo gospodo v čudni luči. Dosedanji predsednik valencijske vlade in največji gromovnik proti nacionalistom, Largo Caballero, je iz nove vlade povsem izpadel in se namerava izseliti v Mehiko. V Mehiki ima že kupljeno vilo in v njej 600.000 zlatih španskih pezet. Novo vlado v Valenciji je sestavil 48 letni Iuan Negrin, ki je po poklicu vseučiliški profesor. V Negrinovi vladi so trije socialisti, dva komunista, en zastopnik republikan-

Preganjanje nemških katoličanov je predmet interpelacije, ki jo je vložil v madjarskem parlamentu poslanec grof Szecheny, član katoliške stranke. V tej interpelaciji grof Szecheny poudarja, da madjarski katoliški narod z najglobljim občutjem in bolestjo posluša vsak dan vesti, da sedanji režim v Nemčiji preganja katoliške vernike. Nacionalnosocialistični režim se je posebno vrgel na katoliško duhovščino, redovnike, katoliško mladino ter njene voditelje in jih obtožuje izdajstva domovine. Organizirali so tudi velike procese, na katerih so iznesli izmišljeno moralno življenje ter tako uprizorili umetno razne škandale. Vse to so počenjali le zato, da bi katoličanom škodovali na ugledu. Grof Szecheny zahteva od vlade, da v interesu preganjane cerkve stopi v stik z nemško vlado in naj ji sporoči, da se spričo takšnega preganjanja in samopašnosti narodnosocialistične stranke madjarski katoliki ne bodo borili za sedanji nemški

Vajenci

dobijo hrano in stanovanje po zelo znižani ceni. Upoštevamo gmotne razmere. Le pismene prijave na: Društvo za zaščito delavske mladine v Mariboru.

ske levice, en zastopnik republikanske unije, en zastopnik katalonske levice in en zastopnik baskovskih nacionalistov. V novi vladi niso zastopani anarhisti, pač pa je sestavljena iz vseh strank, ki tvorijo ljudsko fronto.

Kako bo zgedala Stalinova pomilostitev? Ob priliki 20 letnice boljševiske revolucije namerava diktator Stalin pomilostiti tri milijone oseb. Od pomiloščenja bodo izključeni pristaši trockizma, vojaški špijoni, protirevolucionarji in teroristi ali nasilneži. Po tej fotografiji Stalinove pomilostitve je zaprt v Rusiji vsak petindvajseti ali trideseti človek. Pomiloščena bo samo ena petdesetina vseh sovjetskih državljanov in v ječah bo še nadalje ostalo ravno toliko političnih osumljencev.

Kontrola nad vodstvom sovjetske vojske. Objavljen je že dekret o uvedbi vojnih svetov, ki bodo tvorili nadzorstvo nad rdečimi generali. Od sedaj zanaprej bosta rdeča armada in mornarica pod kontrolo komunistične stranke. Nadzorni vojni sveti so sestavljeni iz treh članov in bodo uvedeni povsod, kjer se nahajajo večje enote armade in brodogradnja. Člani najnovejšega nadzornega sveta bodo morali vršiti strogo nadzorstvo nad poveljniki in častniškim zborom, imajo na vpogled mobilizacijo in so jim zaupana široka pooblastila za pobijanje vohunstva.

V sovjetski Rusiji so zopet streljali. Po poročilih iz Habarovska je najvišje vojaško sodišče obsodilo na smrt radi špijonaže in trockizma 44 oseb, katere so koj ustrelili. Med ustreljenimi je tudi ena ženska.

režim. — Ko je naš list iz istega četa solidarnosti s trpečimi katoličani v Nemčiji obsodil divjo narodnosocialistično gonjo zoper katoliške duhovnike in redovnike, je »Jutro« smatralo za potrebno, da pred svojimi bralci nekoliko razbremeži narodnosocialistične preganjalce. Objavlja namreč, kako je bil neki nemški duhovnik obsojen na osem let robije in da ti procesi baže vendar niso tako neosnovani ter da niso samo akt političnega preganjanja. Za »Jutro« kajpada ni merodajna ta »malenkostna« okolnost, da nemški narodni socializem inscenira procese zoper duhovnike in redovnike, kadar jih politično potrebuje. Razlika med nemškim narodnim socializmom in »Jutrom« pa je v tem, da »Jutro« gonjo zoper duhovnike vedno potrebuje.

Katoličane poliberaliti! Sv. Oče Pij XI. je izdal okrožnico proti komunizmu, ki je po širnem svetu, ne samo med katoličani, marveč tudi med narodi, ki ne pripadajo krščanstvu, vzbudila silno zanimanje. Ta okrožnica je v živo zadela ruski boljševiszem, ki proglašja katolicizem kot svojega največjega in najdoslednejšega nasprotnika. Resnice, ki jih papež postavlja pred

oči ruskim boljševiškim brezbožnikom, so neovrgljive. Proti njim ne morejo boljševiki drugega postaviti, kot svojo hudobno voljo. Njih geslo je: še globlje v brezboštvo in protikršćanstvo! V vrstah katoličanov pa še več liberalizma! To navodilo je izdal Jaroslavski, generalni tajnik organizacije brezbožnikov. Na seji vodstva brezbožniške organizacije je med drugim to poudaril: »Papežu ne bomo tako odgovorili, kakor da bi hoteli njega in njegove druge prepričati. Nas zanima samo množica katoličanov, katere hočemo in moramo napraviti za liberalce. Odgovorili bomo tako, da bomo katolicizem uničevali z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago. Nova ustava ni dovolilna listina za versko agitacijo. Nasprotno, ona je najboljšje jamstvo za brezboštvo v obliki, kakor ga propoveda boljševiška država in stranka. Borili se bomo naprej, da osvojimo katoliške množice.« Torej hočejo ruski komunistični brezbožniki osvojiti katoliške množice. In kako? S širjenjem liberalizma, lažnjivega svobodomiselstva in naprednjaštva. Ko bodo množice poliberaljene, bodo godne za komunizem. Tako torej boljševiki sami potrjujejo to, kar vedno poudarja papež in njegovemu nauku sledeči katoličani: liberalizem je predhodnik in utiralec pota za komunizem. Kdor se torej hoče učinkovito obraniti pred komunizmom, mora svojo akcijo predvsem uperiti proti liberalizmu, njegovim listom, ustanovam in organizacijam.

Komunistični krstni list. Francoski komunisti razvijajo živahno agitacijo po vsej državi. Vlada ljudske fronte, ki jo sami podpirajo, jim daje v to svrhu popolnoma svobodne roke. V svoje mreže, v katere predvsem lovijo marksistično usmerjene delavce, bi tudi radi vlovili veri vdane katoličane. Hlinijo ne samo nekako strpljivost napram katolicizmu, marveč celo spoštovanje. To pa je samo navadna hlinavščina. V resnici francoski komunisti niso nič boljši kot njihovi ruski tovariši, saj so vsi pod isto vrhovno komando. Kakšno je resnično stališče francoskih komunistov do vere, dokazujejo brezbožni krstni listi, ki so jih komunistični brezbožniki na Francoskem vpeljali. Na takšnem krstnem listu je v enem kotu slika človeka, ki razbija križ na drobne kose. Napis na tem listu pa se tako glasi: »Brezbožni delavci Francije in kolonij! Mi podpisani se obvezujemo Zvezi brezbožnikov Francije in kolonij, da bomo to dete branili pred vsakim posrednim ali neposrednim vplivom cerkve ter da ga bomo odgojili za službo delavskih mas, ki jim dete pripada, potom razredne borbe.« Sledijo podpisi očeta, matere in botrov. To je dokaz ne samo za strupeno sovraštvo komunizma zoper vero in cerkev, marveč tudi za to, da hočejo komunisti zastrupiti s tem sovraštvom že nedolžna srca otrok. Gorje državi, kjer morejo komunisti izvršiti svoj peklenski naklep!

nik, vsi Vam želimo, da bi še preživeli mnogo let tako zdravi in vedri, preden odpotujete na »večne gore«! Bog Vas živi!

Prof. dr. Ivan Prijatelj umrl. V Ljubljani je podlegel daljši bolezni g. dr. Ivan Prijatelj, vseučiliški profesor in eden najboljših odličnih slovenskih književnih zgodovinarjev.

Nesreče.

Žrtev stekline. V mariborski bolnišnici je preminul 20. maja na posledicah stekline Ivan Klančnik, ugledni mizarški mojster iz Mejne ulice na Pobrežju, mestni občinski svetnik in zvest pristaš JRZ. Pred tremi tedni ga je vgriznil na roko stekel pes. Klančnik se ni zmenil za malenkosten vgriz in je poiskal žalibog zdravniško pomoč prepozno. Uglednemu ter blagemu možu svetila večna luč, žalujočim preostalim naše sožalje!

Dve hudi prometni nesreči. Na Košakih pri Mariboru je motociklist podrl 12 letnega Franca Lešnika, kateri si je zlomil pri padcu nogo. — Ivan Straus, 28 letni delovodja opekarne na Košakih, se je vračal na večer domov na motornem kolesu. Zalletel se je v 61 letnega muzikanta Janeza Novaka, doma od nekod iz Dolenjske. Suneke je podrl oba na trdo cesto in sta obema počili lobanji. Novak ima povrh še hudo poškodovan obraz. Omenjeno trojico ponesrečencev so oddali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Bridka posledica neprevidnega ravnanja z orožjem. V Zgornji Velki pri Mariji Snežni tik ob avstrijski meji se je zgodila huda nesreča pri posestniku Weinhandlu. V hiši sta bila sama domača sina 15 letni Friderik in 13 letni Anton. Friderik je iskal v omari svoj suknjič in je zadel na tamkaj shranjeno očetovo lovsko puško.

Anica dobi balo

Ko bi bilo perilo tudi tako trpežno, kakor je lepo!

Poglej, kako je mamino platno še vedno lepo in trdno!

Da, našim materam je bilo veliko boljše!

Ni tako, ljubi otroci! Ako pravilno perete, bo tudi vaše perilo vedno kar novo!

Pravilno prano

SCHICHTOVIM MILOM „JELEN“

Orožje je vzel iz omare in se je z njim igračkal, ker ni vedel, da je v njem naboj. Pomeril je proti bratu, odjeknil je strel in brat se je zgrudil, zadet od celega naboja. Kakor hitro so se vrnili starši in videli, kaj je napravila mladeniška neprevidnost, so ukrenili vse potrebno, da je bil hudo ranjeni sin prepeljan v mariborsko bolnišnico.

Nesreča posestnika pri vpreganju konj. Konj je brcnil in je zlomil nogo v stegnu posestniku Antonu Jurša pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Otrok se smrtno opekel. V Plitvicah pri Apačah ob severni meji se je zgodila v hiši cestarja Franca Rakovec smrtna nesreča. Rakovecova 18 mesečna Tončka je

Osebnosti.

G. Lojze Cilenšek — 70 letnik. V petek, 28. maja nastopi 70. leto življenja č. g. Cilenšek, duhovni svetnik in župnik v Poljčanah. Rojen je bil v Žalcu v Savinjski dolini, gimnazijo pa je obiskoval v Mariboru. Letos obhaja v družbi še treh tovarišev-maturantov 50 letnico mature. Izmed tovarišev-duhovnikov sta živa samo še dva. Kaplanoval je pri Sv. Marku niže Ptuj in v Kostrivnici, po treh letih je postal župnik v Stoprcih in leta 1901 je prišel v Poljčane. Povsod se je z občudovano vnemo trudil za duhovni preporod naroda. V narodnostnih bojih, v katerih je hudo trpel, je bil vedno v prvih vrstah. Z ustanovitvijo Posojilnice in konzumnega društva je tako rekoč rešil našega malega človeka pred izkoriščevalci. Leta 1907 je ustanovil Prosvetno društvo in mu ostal v pomoč do danes z besedo in — denarjem. S svojim odkritim, pa doslednim delom si je pridobil mnogo prijateljev, radi svoje zdrave, vesele narave pa je deležen spoštovanja vseh. Širom Slovenije je znan kot planinec. Prehodil je vse slovenske gore in švicarske Alpe, 43 krat je bil na Triglavu, skoro j prišel na Mount Blane, z Matterhornom pa je samo »potegnile« svojega planinskega tovariša g. Mlakarja Janka. Ker je vedno rad plezal po gorah in je v dušno pastirskih postojankah plezal okoli »štajerskega Triglava«, ga imenujejo »bočki župnik«. Kljub visokim letom ga ta planinska žilica še ni zapustila. Še v tej visoki starosti, ki skriva v sebi težke boje in preizkušnje v življenju, je častiti g. jubilar vesel in zdrav. G. žup-

oči ruskim boljševiškim brezbožnikom, so neovrgljive. Proti njim ne morejo boljševiki drugega postaviti, kot svojo hudobno voljo. Njih geslo je: še globlje v brezboštvo in protikršćanstvo! V vrstah katoličanov pa še več liberalizma! To navodilo je izdal Jaroslavski, generalni tajnik organizacije brezbožnikov. Na seji vodstva brezbožniške organizacije je med drugim to poudaril: »Papežu ne bomo tako odgovorili, kakor da bi hoteli njega in njegove druge prepričati. Nas zanima samo množica katoličanov, katere hočemo in moramo napraviti za liberalce. Odgovorili bomo tako, da bomo katolicizem uničevali z vsemi sredstvi, ki so nam na razpolago. Nova ustava ni dovolilna listina za versko agitacijo. Nasprotno, ona je najboljšje jamstvo za brezboštvo v obliki, kakor ga propoveda boljševiška država in stranka. Borili se bomo naprej, da osvojimo katoliške množice.« Torej hočejo ruski komunistični brezbožniki osvojiti katoliške množice. In kako? S širjenjem liberalizma, lažnjivega svobodomiselstva in naprednjaštva. Ko bodo množice poliberalske, bodo godne za komunizem. Tako torej boljševiki sami potrjujejo to, kar vedno poudarja papež in njegovemu nauku sledeči katoličani: liberalizem je predhodnik in utiralec pota za komunizem. Kdor se torej hoče učinkovito obraniti pred komunizmom, mora svojo akcijo predvsem uperiti proti liberalizmu, njegovim listom, ustanovam in organizacijam.

Komunistični krstni list. Francoski komunisti razvijajo živahno agitacijo po vsej državi. Vlada ljudske fronte, ki jo sami podpirajo, jim daje v to svrhu popolnoma svobodne roke. V svoje mreže, v katere predvsem lovijo marksistično usmerjene delavce, bi tudi radi vlovili veri vdane katoličane. Hlinijo ne samo nekako strpljivost napram katolicizmu, marveč celo spoštovanje. To pa je samo navadna hlinavščina. V resnici francoski komunisti niso nič boljši kot njihovi ruski tovariši, saj so vsi pod isto vrhovno komando. Kakšno je resnično stališče francoskih komunistov do vere, dokazujejo brezbožni krstni listi, ki so jih komunistični brezbožniki na Francoskem vpeljali. Na takšnem krstnem listu je v enem kotu slika človeka, ki razbija križ na drobne kose. Napis na tem listu pa se tako glasi: »Brezbožni delavci Francije in kolonij! Mi podpisani se obvezujemo Zvezi brezbožnikov Francije in kolonij, da bomo to dete branili pred vsakim posrednim ali neposrednim vplivom cerkve ter da ga bomo odgojili za službo delavskih mas, ki jim dete pripada, potom razredne borbe.« Sledijo podpisi očeta, matere in botrov. To je dokaz ne samo za strupeno sovraštvo komunizma zoper vero in cerkev, marveč tudi za to, da hočejo komunisti zastrupiti s tem sovraštvom že nedolžna srca otrok. Gorje državi, kjer morejo komunisti izvršiti svoj peklenski naklep!

nik, vsi Vam želimo, da bi še preživeli mnogo let tako zdravi in vedri, preden odpotujete na »večne gore«! Bog Vas živi!

Prof. dr. Ivan Prijatelj umrl. V Ljubljani je podlegel daljši bolezni g. dr. Ivan Prijatelj, vseučiliški profesor in eden najboljših odličnih slovenskih književnih zgodovinarjev.

Nesreče.

Žrtev stekline. V mariborski bolnišnici je preminul 20. maja na posledicah stekline Ivan Klančnik, ugledni mizarški mojster iz Mejne ulice na Pobrežju, mestni občinski svetnik in zvest pristaš JRZ. Pred tremi tedni ga je vgriznil na roko stekel pes. Klančnik se ni zmenil za malenkosten vgriz in je poiskal žalibog zdravniško pomoč prepozno. Uglednemu ter blagemu možu svetila večna luč, žalujočim preostalim naše sožalje!

Dve hudi prometni nesreči. Na Košakih pri Mariboru je motociklist podrl 12 letnega Franca Lešnika, kateri si je zlomil pri padcu nogo. — Ivan Straus, 28 letni delovodja opekarne na Košakih, se je vračal na večer domov na motornem kolesu. Zaletel se je v 61 letnega muzikanta Janeza Novaka, doma od nekod iz Dolenjske. Suneke je podrl oba na trdo cesto in sta obema počili lobanji. Novak ima povrh še hudo poškodovan obraz. Omenjeno trojico ponesrečencev so oddali reševalci v mariborsko bolnišnico.

Bridka posledica neprevidnega ravnanja z orožjem. V Zgornji Velki pri Mariji Snežni tik ob avstrijski meji se je zgodila huda nesreča pri posestniku Weinhandlu. V hiši sta bila sama domača sina 15 letni Friderik in 13 letni Anton. Friderik je iskal v omari svoj suknjič in je zadel na tamkaj shranjeno očetovo lovsko puško.

Anica dobi balo

Ko bi bilo perilo tudi tako trpežno, kakor je lepo!

Poglej, kako je mamino platno še vedno lepo in trdno!

Da, našim materam je bilo veliko boljše!

Ni tako, ljubi otroci! Ako pravilno perete, bo tudi vaše perilo vedno kar novo!

Pravilno prano

SCHICHTOVIM MILOM „JELEN“

Orožje je vzel iz omare in se je z njim igračkval, ker ni vedel, da je v njem naboj. Pomeril je proti bratu, odjeknil je strel in brat se je zgrudil, zadet od celega naboja. Kakor hitro so se vrnili starši in videli, kaj je napravila mladeniška neprevidnost, so ukrenili vse potrebno, da je bil hudo ranjeni sin prepeljan v mariborsko bolnišnico.

Nesreča posestnika pri vpreganju konj. Konj je brcnil in je zlomil nogo v stegnu posestniku Antonu Jurša pri Sv. Lenartu v Slov. goricah.

Otrok se smrtno opekel. V Plitvicah pri Apačah ob severni meji se je zgodila v hiši cestarja Franca Rakovec smrtna nesreča. Rakovecova 18 mesečna Tončka je

Osebnosti.

G. Lojze Cilenšek — 70 letnik. V petek, 28. maja nastopi 70. leto življenja č. g. Cilenšek, duhovni svetnik in župnik v Poljčanah. Rojen je bil v Žalcu v Savinjski dolini, gimnazijo pa je obiskoval v Mariboru. Letos obhaja v družbi še treh tovarišev-maturantov 50 letnico mature. Izmed tovarišev-duhovnikov sta živa samo še dva. Kaplanoval je pri Sv. Marku niže Ptuj in v Kostrivnici, po treh letih je postal župnik v Stoprcih in leta 1901 je prišel v Poljčane. Povsod se je z občudovano vnemo trudil za duhovni preporod naroda. V narodnostnih bojih, v katerih je hudo trpel, je bil vedno v prvih vrstah. Z ustanovitvijo Posojilnice in konzumnega društva je tako rekoč rešil našega malega človeka pred izkoriščevalci. Leta 1907 je ustanovil Prosvetno društvo in mu ostal v pomoč do danes z besedo in — denarjem. S svojim odkritim, pa doslednim delom si je pridobil mnogo prijateljev, radi svoje zdrave, vesele narave pa je deležen spoštovanja vseh. Širom Slovenije je znan kot planinec. Prehodil je vse slovenske gore in švicarske Alpe, 43 krat je bil na Triglavu, skoro j prišel na Mount Blane, z Matterhornom pa je samo »potegnile« svojega planinskega tovariša g. Mlakarja Janka. Ker je vedno rad plezal po gorah in je v dušno pastirskih postojankah plezal okoli »štajerskega Triglava«, ga imenujejo »bočki župnik«. Kljub visokim letom ga ta planinska žilica še ni zapustila. Še v tej visoki starosti, ki skriva v sebi težke boje in preizkušnje v življenju, je čistiti g. jubilant vesel in zdrav. G. žup-

v nezavarovanem trenutku se motala krog štedilnika. Padla je na glavo v čeber kro-pa ter se je tako opekla, da je kmalu podlegla opeklinam.

Trčenje dveh avtomobilov. V Slov. Bi-stricti sta trčila 20. maja na ozki državni cesti pri samostanski cerkvi avto zagreb-škega pogrebnega zavoda in tovorni avtomobil konjiškega trgovca Koropeca. Sunek je poškodoval samo obe karoseriji, motorja sta ostala nepoškodovana in tudi vozačema se ni zgodilo nič hudega.

Nevarno trčenje. V Čepļah blizu Vran-skega sta trčila na ovinku kolesar in avto. Kolesar Kokovnik je peljal spredaj na bi-ciklu ljudskošolskega učenca Adalberta Sveta v smeri proti Čepļam. Na ovinku mu je pripeljal nasproti avto, ki je last trgovca Cizeja iz Črne in ga je šofiral A. Peče. Pri trčenju je priletel Svet v šipo avtomobila, jo zdrobil in se je toliko po-škodoval, da so ga oddali v celjsko bol-nišnico. Kokovnik je odnesel iz na prvi pogled hude nesreče le lažje praske.

Na povratku proti domu smrtno pone-srečil. Janez Glasenčnik, posestnik v Za-vodnjem pri Šoštanjju, se je vračal na ve-čer po kolovozni poti proti domu. Pot je polna ovinkov. Na enem ovinku je krenil v napačno smer, zgrešil brv, padel je v 5 m globoko strugo, si prebil lobanjo in utonil v komaj 5 cm globoki vodi.

Nesreča vsled splašenih konj. Mihael Žolnir, posestnik pri Sv. Rupertu v Bra-slovčah, se je peljal 19. maja z dvovprež-nim vozom. Konji so se splašili avtomobi-la, zdvijali, Žolnir je padel z voza in kolo voza mu je zmečkalo prsni koš. Hudo po-škodovanega so prepeljali v celjsko bol-nišnico.

Padel 7 m globoko in se ubil. S stebra ferjavove proge na Jesenicah je strmogla-vil z višine 7 m in se je ubil 20. maja mlad delavec Ivan Potisk. Smrtno ponesrečeni je privezoval z monterjem železno vrv na stebri železne konstrukcije.

Huda prometna nesreča. Dne 22. maja krog osmih zvečer je zadel blizu Lepogla-

ve avtobus, s katerim so se vračali z maj-niškega zleta učenci 6. realne gimnazije v Koprivnici, na prelazu ob mešani vlak. Avtobus je čisto zbit ter zdrobljen, dva učenca sta bila na mestu mrtva, osem hu-do, 22 pa manj ranjenih.

Razne požarne nesreče. V Makolah pri Poljčanah in v okolici so beležili zadnje dni kar tri požare. Posestniku Jožefu Žni-darju je uničil najbrž podtaknjen ogenj s slamo krito gospodarsko lopo. Posest-niku Antonu Lampretu je vpepelil ogenj radi slabega dimnika leseno stanovanjsko poslopje. V Radušah je izbruhnil ogenj v gospodarskem poslopju posestnika Marti-na Popoviča. Zgorelo je poslopje s krmo in z raznim gospodarskim orodjem. — V Spodnjem Dupleku pri Mariboru je po-gorela domačija posestniku Letonji. Do-mače je prebudilo iz spanja lajanje psa in so si rešili golo življenje. Škoda znaša 35.000 Din. — V Št. Janžu na Dravskem

polju je pogorela posestniku Jakobu Per-neku domačija, njegovemu sosedu Rudol-fu Čelanu pa gospodarsko poslopje. — V Štražgojncih pri Cirkovcah je vpepelil ogenj hišo posestniku Maksu Butolen. — V Hinjah na Kranjskem se je vnel ob 9. uri zvečer veliki oltar. Cerkev je bila za-klenjena po končanih šmarnicah. K sreči so ogenj pravočasno opazili in poklicali gasilce, kateri so preprečili, da ni zgorela vsa cerkev. Ogenj je nastal radi utrinka od sveče.

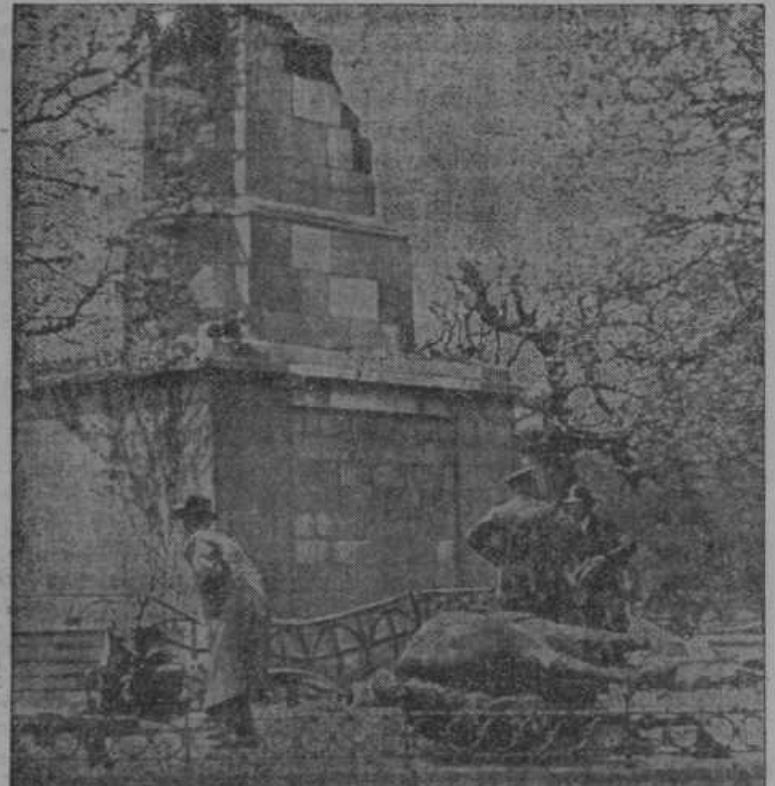
Razne novice.

Stari John Rockefeller umrl. Na sever-noameriškem polotoku Florida, v svojem poletnem bivališču v Dayronu Bidgüe, je umrl 23. maja na srčni kapi John Rocke-feller, 98 letni in po vsem svetu znani ameriški milijonar ter petrolejski kralj.

Opozorilo kmetom-dolžnikom. Tisti kme-tje-dolžniki, ki dolgujejo denarnim zavo-

Madjarski regent Horthy zasađa lopato v zemljo in s tem slovesno otvarja zemeljska dela za zgradbo proste luke v Budimpešti.

Levo: Slika angleške kraljeve rodbine po slovesnem kronanju. — Desno: Ob priliki kronanja angleškega kralja so razstrelili v irski prestolici v Dublinu spomenik angleškega kralja Jurija II. Irci nočejo ničesar več slišati o Angležih.

dom skupaj nad 25.000 Din, morajo prositi na okrajno sodišče za znižanje svojega dolga. Tako predpisuje uredba o likvidaciji kmečkih dolgov. Zadnji dan, ko morejo prositi, je 31. maj 1937. Če bi kdo še ne bil napravil prošnje, je torej zadnji čas, da jo napravi. Opozarjamo, da more prositi za znižanje vsakdo, katerega dolgovi pri denarnih zavodih skupaj so znašali nad 25.000 Din dne 20. aprila 1932.

Izplačilo vlog pri bivši avstrijski poštni hranilnici. Poštna hranilnica v Belgradu sporoča, da se bodo pričlenili s 1. julijem začele izplačevati našim državljanom njih vloge pri bivši avstrijski poštni hranilnici, in sicer po ključu 4 krone = 1 dinar. Vsi vlagatelji po hranilnih in tekočih računih bivše avstrijske poštne hranilnice naj pošljejo do 5. junija Poštni hranilnici v Belgrad te podatke: 1. svoj sedanji naslov (kraj, ulica, banovina); 2. številko potrdila (tek. številko in številko seznama), ki so ga prejeli ob izročitvi prijave in knjižice; 3. številko hranilne knjižice ali čekovnega računa, in 4. potrdilo oblasti, da smejo podedovati te terjatve. (To potrdilo seveda le v primeru dediščine.) Vsa pisma s temi podatki je nasloviti: Poštna hranilnica, izplačilo vlog pri bivši poštni hranilnici na Dunaju, Belgrad. — Izplačale se bodo le one terjatve, ki so bile prijavljene do 10. septembra 1929. — Druge terjatve bo izplačala sedanja Poštna hranilnica na Dunaju po ključu 10.000 K = 1 šiling. Kdaj se bodo začele izplačevati terjatve pri bivši madjarski poštni hranilnici v Budimpešti, je še popolnoma neznano.

Enodnevn tečaj o zatiranju boleznin in škodljivcev vinske trte in o poletnih delih v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek 3. junija. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen, in bo trajal od 8 do 12 in od 14 do 18.

Naplavljeno truplo. Pri Sv. Marku pod Ptujem je naplavila Drava truplo starejše neznanke v kmečki obleki.

ZA BIRMO!

vsa darila najceneje pri urarju 730
JOSIP JANKO, Maribor
Jurčičeva ulica 8
Ure že od Din 34- z garancijo!
Vsa popravila z garancijo najceneje!

Posebne razstave na spomladanskem velesojmu v Ljubljani od 5. do 14. junija. Poleg splošnega dela, kjer bo prikazan napredek naše domače industrije in obrti v preteklem letu, bo na sejmišču posebno mesto zavzemala Lovska razstava, ki naj zbere vse, kar premoremo na tem polju. Tu bo posebno razsodišče potem od vsega izbralo najboljšo in to bo poslano na svetovno lovsko razstavo v Berlin. Zato bo ta razstava zelo zanimiva izbirna razstava. — Glavna v letošnji prireditvi naših gospodinj bo velika modna revija. Prireditve bo prikazala dobro blago in okusna oblačila domače proizvodnje, ki ustrezajo tako našemu narodnemu značaju kot našim potrebam. Dolžnost naših mater in gospodinj je, da oskrbe svoje družine le z obleko, ki so jo izdelale naše domače tvornice in obrti in ki po kakovosti nikakor ne zaostaja za inozemskimi izdelki, po nizki ceni pa jih celo daleko prekaša. Modna revija bo prepletana z varietejnimi vložki, prvovrstne točke priznanih umetnikov in umetnic. — Pohljstvena razstava bo vsebovala izdelke naših domačih mizarjskih podjetij: spalnice, kuhinje, salone, delovne kabine, otroške sobe itd. S fino izdelavo, praktičnostjo in arhitektonsko dovršenostjo bodo v okras vsakemu stanovanju. Za vsak dom, preprost in bogat, ogromna izbira! — Avtomobilska razstava bo združila v dveh paviljonih najnovejše modele skoro vseh svetovnih znamk. Ne bo se težko odločiti: elegantne limuzine in športni vozovi ter praktični tipi za poslovno uporabo bodo v lepoti, solidnosti in ceni konkurirali za vašo izbiro. — Razstava »Živalce« je namenjena predvsem ljubiteljem živali in ptic, imela pa bo še poseben pomen za rejce malih živali. Kajti poleg vseh vrst perutnine, kuncev, golobov, ptic pevč in nakičenih eksotičnih lahkokrilocev bo nudila obiskovalcem praktičen pregled čez vsa najnovejša dognanja in izkustva v reji malih živali.

Ali si že obnovil naročnino?

Navadi
svojega otroka
pravočasno na
pravilno nego zob!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Obžalovanja vredni slučaj.

Hitro pojasnjen vlom. Za zadnje praznike je bilo v Mariboru vlomljeno v noči v Vetrinjski ulici pri trgovcu Trpinu, ki se je mudil s svojo družino v Ljubljani in je pustil ključke služkinji Matildi Resnik. Trgovčeva odsotnost je bila izrabljena za vlom v stanovanje in trgovske prostore. Iz stanovanja je zginilo dragocenosti za 25.000 Din, iz trgovine ročna blagajna s 35.000 Din. Policija se je podala hitro na delo in je uzmoviče kmalu odkrila. Gre pri tem primeru za Trpinovo služkinjo M. Resnik in za 19 letnega tkalskega praktikanta Edvarda Z. in 20 letnega absolventa trgovskega tečaja Igorja M. S prijateljima mladoletnima je imela Trpinova služkinja zveze. Fanta sta po aretaciji vse priznala in pokazala, kako sta skrila ukradene dragocenosti in denar pod premog v kleti hiše Igorjevih staršev. Od ukradene-

Žalovanje pri Kanakih

Na različne načine izražajo razni narodi svojo žalost tudi na zunaj. Nekateri bolj izrazito, drugi manj. Na posebno pretresljiv način pa to store Kanaki, pleme na Novi Gvineji. Kadar Kanaku umre kak sorodnik ali kak drug človek, ki mu je bil zelo drag, si v znamenje globoke žalosti odreže kak prst na roki ali na nogi ali pa se kako drugače pohabi. Tako zahteva star običaj pri teh divjih plemenih in zato so taki slučajji zelo pogosti. Dobiti je mnogo mladih in sicer zdravih mož, ki jim manjkajo posamezni prsti in rokav ali na nogah, ker so jih porezali iz žalosti zaradi smrti kakega človeka, ki so ga posebno ljubili. Če pa se zdi Kanaku izgu-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

20

Toda to bi bilo noro! Saj ženska ne bi izdala le sebe, ampak tudi njega...

Je še druga pot. Odneseš bo ukradene reči ponoči kdaj pred šmarsko cerkev in jih bo položil pred vrata, da jih cerkovnik zjutraj najde.

Le kaj mu potem ostane za trud in delo? Za vse lepe denarce, ki jih je Špeli na ta račun že dal?

Fej te bodi, zlodej! Ali ga že zopet skuša s to prekleto lakoto po denarju?

Ne, noče biti razbojnik! Vrnil bo, kakor je prav, da, gotovo! Le kako malo reč si bo obdržal, zavito v Špelino ruto, zaradi tega, da bo imel kaj v rokah, če bo treba nesramnico zarotiti.

Bilo je tisti teden po veliki noči. Travniki so bili zeleni in posejani s cvetjem. Iznemada se je prikadil siv oblak in se je kmalu raztegnil po vsem nebesu. Sonce se zakisalo in se je skrilo izza megel, ki so postajale gostejše in temnejše. Prav zmračilo se je. Potem pa je zaplesal vihar in začel usipati sneg, da je bilo na mah vse belo in bi bil dejal, da je o šentkatarinjem, ne pa o šentjurjevem. Nepričakovano pa je zavel od druge strani jug in

je pomedel oblake in opral nebo, da se je sonce zopet veselo prismejalo na zemljo in brž raztopilo nadležno sneženo odejo.

Komaj je se aprilski metež polegel, jo je že pri mahal Gašpar s svojimi strehami v kapelski trg. Svoj ogromni dežnik je imel še zmeraj odprt in je pel s hreščečim glasom:

»Oj ljub' moj kristjan,
kaj pravim ti jaz,
da streho si kupi,
dokler je še čas!
V lepem greš zdoma,
te dež uhiti,
nit' suknja, nit' klóbuk
ga ne drži.
Le hitro, le hitro
odloči se zdaj,
dokler jih 'ma Gašpar
na prodaj še kaj!«

Res jih je možicelj precej prodal, medtem ko je capljaj po trgu in tropa otrok z njim; prav malo mu jih je še ostalo.

Ko se je pri Jelenu okrepčal, je strumno odkorakal proti Šmarju. Čudne muhe so mu morale danes rojiti po glavi in na srcu mu je moral ležati težek kamen; kajti hudo je sopihal, čeprav ni težko nosil, in venomer je stresal glavo, ko da podi sitne misli.

ga denarja je zaprta trojica porabila samo 150 Din, vse drugo je bilo lastniku vrnjeno. Fanta sta bila pri vlomu celo z rokavicami na delu, da bi zabrisala vsako sled in je bilo samo sumljivo obnašanje služkinje vzrok, da je bil veliki vlom hitro razvozan brez posebne škode za g. Trpina.

Dober plen orožnikov. Orožniki od Sv. Barbare v Slov. goricah so prijeli brezposelnega šoferja Janeza Marčiča, pri katerem so našli v nahrbtniku pri Sokliču v Mariboru na Aleksandrovi cesti ukradeni pisalni stroj in še vozil se je na ukradenem kolesu. Marčič je imel pri sebi več s štampiljkami opremljenih listin, s katerimi je nameraval sleparije. Pri zaslišanju so ugotovili orožniki, da imajo v rokah ptiča, ki se je izdajal nekemu kmetu v Juršincih za detektiva in je napravil pri njem hišno preiskavo radi suma ponarejanja denarja. Kmetu je zaplenil 1900 Din in porabil vsoto zase. Trikrat je osleparil pošte v Mariboru in Ptujju, ker je ponaredil na vložnih knjižicah poštne hranilnice zneske in je dvignil več, kakor je bilo vloženo. O delovanju pretkanega goljufa se še vršijo poizvedbe.

Zalostni odmevi preobilne pijače. Tomaž Strelec, 27 letni kmečki fant, se je peljal

s kolesom iz Nove vasi proti Sv. Marku niže Ptujja, in je hotel v Spuhljo. Na cesti ga je napadel neznanec in mu je z udarcem s topim predmetom zlomil levo nogo. — Vinko Stolnik, 20 letni hlapec iz Rogoznice pri Ptujju, se je peljal na kolesu skozi Brstje. Večja skupina vinjenih fantov je napadla Stolnika in mu je prebila lobanjo. — Zabodljaj v trebuh je dobil 42 letni Konrad Terbuc v Gruškovnjaku v Halozah. — Janeza Brežnik, 20 letnega posestniškega sina iz Trnovskega vrha pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah, je neznan zahrbtnjež na povratku proti domu večkrat zabodel z nožem v hrbet. — Ambroža Svarca, hlapca v zdravilišču na Vurbergu, sta napadla na cesti dva brata in sta ga pretepla do nezavesti. Ista dva pretepača sta v pretepu zlomila levo roko 28 letnemu dninarju Vinku Jermanu iz Selc. Vsi zgoraj imenovani so postali žrtev preobilne pijače za zadnje binkoštno praznike in so se zatekli po pomoč v ptujsko bolnišnico.

Huda nesreča zadela kolesna tata. Vojaška patrolja je naletela ob robu ceste pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju na dva hudo poškodovana v nezavesti in v bližini je ležalo razbito kolo. Slučajno je pripeljal mimo avto, ki je poklical na pomoč orožnike s Tezna pri Mariboru in mariborske reševalce. Oba hudo poškodovana — enega moškega in deklino — so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da sta si pri padcu pretresla možgane in prebila lobanji. Deklina ima še razbito koleno in pobita pleča. Po najdenih delavskih knjižicah so dognali, da sta ponorečenca 22 letni tkalski delavec Franc Piberčnik in 19 letna Julijana Marciuš, oba iz okolice Varaždina. V Mariboru sta iskala zaposlitev. Med tem časom se je javil Karl Mlinarič, kateremu je bilo oni večer ukraden kolo izpred krčme Šabeder na Teznu. Piberčnik in njegova tovarišica sta si hotela prihraniti izdatek za vožnjo po železnici iz Maribora v Varaždin in sta se hotela voziti na ukradenem kolesu. Ker sta vozila brez luči, ju je po-

dril neznan avtomobilist in sta dobila oba pri padcu življenjsko nevarne poškodbe.

Podlegla poškodbi. Zgoraj poročamo, kako sta ponesrečila na ukradenem kolesu Franc Piberčnik in Julka Marciuš. Deklina je podlegla poškodbi v mariborski bolnišnici, za Piberčnika pa ni veliko upanja, da bi okrevala.

Po sedmih letih prijet roparski morilec. Graška policija javlja, da so zaprli tamkaj dolgo iskanega roparskega morilca Simona Novak iz Šmarja pri Jelšah. Novak je že v Avstriji presedel leta 1923 radi tatvine daljšo kazen. Sedaj se je tudi Zagreb oglašil in je prepoznal po prstnih odtisih onega Novaka, ki je bil leta 1926 v Zagrebu obsojen radi roparskega umora na vešala, pozneje so ga pomilostili na 20 let. Kazen je prestajal v kaznilnici v Lepoglavi, odkoder je 3. septembra 1930 pobegnil in je pribežal v Avstrijo. Po prestani kazni v Avstriji bo izročen naši oblasti.

Ustrelil se je. Gustav Gornik, 25 letni posestnikov sin pri Sv. Jurju ob j. ž., si je pognal iz puške kroglo skozi srce.

Skrajno divjaški čin vinjenega moža. Vas Topole blizu Mengša na Gorenjskem je doživela zadnje dni krvav družinski zločin, nad katerim se mora zgražati vsakdo. V hiši delavca Petra Zarnika so bili prepiri, ker oče ni skrbel za družino z dvema mladima otrokoma. Radi brezbriznosti očeta je poseglo v zadevo sodišče in je pozvalo Zarnika na odgovor. Poziv sodnije je brezbrizneža hudo razjezil in se je napil. Ko se je vrnil zvečer vinjen, je pričel prepir z ženo. Ženin brat, zidar Franc Drolc, je skušal pobesnelega moža pomiriti, a je dosegel ravno nasprotno. Zarnik je v nerazsodni jezi potegnil revolver in je pričel streljati. Svak je ušel skozi okno, Zarnik je skočil za njim in ga je zunaj z dvema streloma v trebuh podrl na tla. Zarnikova žena je vsa v strahu in trepetu stekla iz hiše za možem, da bi mu izvila orožje. Divjak je tudi ženi pognal kroglo v srce in je obležala pri prči mrtva. Šele pogled na dve žrtvi je tudi Zarnika toliko

Prvi, ki ga je v Šmarju srečal, je bil cerkovnik Aleš, Gašparjev svak. Pravkar je prihajal iz cerkve in je nameraval k Jurčku. Ko je zagledal Gašparja, se mu je obraz razvedril in že od daleč je zaklical:

»Hoho, Gašpar! To pa je lepo, da se k nam tudi še prikažeš. Bog daj dober večer!«

»Bog daj, Aleš!« je pozdravil Gašpar in moža sta si stisnila roki.

»Kako še kaj ti? In kako kaj Barba?«

»No, meni je pač kakor strehi, ki ti pride z lepega dežja v jasno pripeko, tako-tako: ni dobro, ni slabo. Ali Barba, ta pa je zabarbljana!«

»Kako zabarbljana? Kaj pa ji je?«

»To pa ono. Od same nadloge je sebi nadležna.«

»Jaz te ne razumem. Bolj jasno povej!«

»Če ti naj jasno povem, bo dolga povest. Za tako pa so mi noge prekratke in prerahle, da bi jih tu na trdem prestavljaj. Poiščiva si raje kako sedišče, da si jih naslonim!«

»Saj ostaneš pri nas čez noč, ali ne?«

»Prav zaradi tega sem napravil to dolgo pot iz Dobrovelj do sem, da bi pri tebi prenočil.«

Ne da bi še kaj posebnega spregovorila, sta šla dol v mežnarijo, ki je bila kakih dve sto korakov pod cerkvijo. Obe ženski, mežnarica, ki je bila sestra Gašparjeve žene, in Veronika, sta Gašparja prisrčno pozdravili. Še preden jima je mogel po svoje vrniti, sta mu že sneli nahrbtnik in njegov veliki rdeči dežnik, mu sezuli škornje in slekli suknjo ter urno

prinesli copate. Kaj kmalu sta tudi pripravili in prinesli toplo večerjo.

Medtem ko je mojster pridno požiral, je zbijal sem ter tja svoje norce, ki pa so mu nocoj uhajali očitno bolj po sili, tako da so mežnarjevi videli, da ni, ko po navadi.

Šele ko se je najedel in podušil nekaj kozarcev vina, se mu je jezik bolj razvezal. Pravil je, kako aprilsko vreme ga je sem grede ujelo in kako je potem v Kapli dobro prodal, potem pa je pomežiknil z očmi in dejal na videz ravnodušno:

»Pravzaprav pa danes nisem prišel po kupčiji sem, ampak ker mi srce ni dalo pokoja.«

»Na, na! Kdo pa ti tako piha na srce? Menda vendar ne žena? Hahaha.« se je nasmejala mežnarica; poredni očesci sta ji zabliskali in topi nosek si je postlal med rdeči, živi lici — mežnarica je bila vedno dobre volje! — »Ali veš kaj, Gašpar? Ko bi jaz bila možki in bi žena mojemu srcu ne dala pokoja, jaz bi jo že naučila. Hahaha!«

»Mmmm — Marjeta!« je zabundal mežnar in si nevoljno pogladil svojo dolgo brado.

Veronika, ki je v kotu pri svoji mizici šivala, se je kar tresla od smeha in se ni mogla držati, najsi je ujec še tako hudo godrnjal.

»T! Marjeta, pa moja Barba sta sicer sestri, po enem kopitu pa le nista,« je odvrnil Gašpar. »To je kakor z muho in čebelo. Sta si tudi podobni. A če se čebeli zameriš, te useka in pikne, da ti nos

ba dragega umrlega tako velika, da je ne bo mogel prenesti in da ne bo mogel biti nikdar več vesel, si pa v znak hude žalosti vzame življenje. Tudi taki slučajni niso redki. Tako se je celo ob smrti nekega misijonarja, ki so ga Kanaki zelo ljubili, nekdo iz same žalosti sam usmrtil, še preden so mu mogli to zabraniti. Umijivo je, da se misijonarji zelo trudijo, da bi ljudstvo prepričali o nenaravni pretiranosti takega žalovanja, a se jim to ne posreči vselej, kakor dokazuje omenjeni primer. Tako globoko je ta žaloba poganstva ukoreninjena v njihovi miselnosti.

V starih časih so jedli boljši kruh

Cesto čujemo pritožbe starejših ljudi, da je-

presunil, da se je najbrž zavedel, kaj da je storil. Nastavil si je revolver na sence in krogla je končala tudi njemu življenje kakih 15 korakov proč od žene. Syak Drole je ob prihodu sosedov kazal, da je še pri življenju in zaradi tega so ga naglo prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer upajo, da bo ostal pri življenju. Od nesrečne Zarnikove družine sta postali brez staršev triletna Pepca in petmesečna Štefka.

Radi smrti žene obupal. Ivan Udovičič, doma iz Krinje v lendavskem okraju, je bil svojčas aktiven narednik in je bil sedaj kot kamnosek zaposlen pri cestnem delu na Brezovici pri Ljubljani. Pred poldrugim mesecem se je poročil z bolešno ženo, ki mu je zadnje dni umrla. Udovičič se je iz obupa radi smrti žene pri železniškem prelazu v Ljubljani vrgel pod vlak, kateri je nesrečneža čisto razmesaril.

Vlom v cerkev. V Dravljah pri Ljubljani je bilo vlomljeno v cerkev sv. Roka. Vlomilec je odnesel drobiž iz dveh nabi-ralnikov, odprl je tabernakelj, kjer je odprl pozlačeni ciborij, iz katerega je zgnila ena velika posvečena sv. hostija za monštranco in več manjših za sv. obhajilo.

Žeparji na delu med vožnjo na železnici. Med vožnjo po železnici od Zidanega mosta do Ljubljane je žepar sunil Konradu Vasiču, uradniku Mestne hranilnice v Mariboru, denarnico z 2300 Din. — Tovarniškem delavcu Antonu Majcenu iz Gaberja pri Celju je izmaknil neznanec med vožnjo iz Ljubljane do Vižmarij zlato uro z verižico v vrednosti 2000 Din.

Prijete bogoskrunske surovine. V Vrhovcih med Vičem ter Dobrovo pri Ljubljani so pijani štirje divjaki na križpotju, kjer se odcepi cesta proti Polhovem gradu, polomili med preklinjevanjem Križanemu na razpelo roke ter noge. Bogoskrunce je oblast zaprla in bodo prejeli od sodišča zaslužen plačilo.

Vlomilcema je uspel pobeg. Na Dobrovi pri Ljubljani so že lani septembra skušali neznanec vlom v občinsko pisarno.

Dne 21. maja v noči pa sta se zopet splazila dva skozi okno v pisarno, a ju je videl okoli polnoči cerkovnik Vinko Vampelj. Poklical je na pomoč občinskega tajnika Ivana Sadarja in tovarniškega delavca Antona Končana. Vlomilca sta opazila, da sta izsledena in je eden oddal iz okna pisarne dva strela, od katerih je zadel eden Končana v stegno, drugi pa skozi ramo. Nato sta se vlomilca splazila skozi okno. Enega je pograbil Sadar, a je prijemu pomagal tovariš, ki je udaril Sadarja po glavi z ostrim predmetom in je nato uspel obema pobeg.

Izpred sodišča.

Zasluzena obsodba brezsrčnega sina. — Dne 4. marca so našli v Rakoveih mrtvo 73 letno Marijo Kukovec. Sum vzroka nasilne smrti je padel hitro na sina Janeza, ki je pa zanikal krivdo in je bil 18. maja v Mariboru obsojen na izjavo prič. Janez Kukovec je tako surov, da se je spozabljal nad materjo in je morala stara reva večkrat zbežati k sosedom. Sin je posest zamenjal in njegova žena se je trudila na vse kriplje, da je preskrbela družino z najpotrebnejšim. Dne 3. marca je Kukovec doma spal. Žena se je vrnila zvečer domov in je pripravila za deco večerjo. Po večerji se je mož prebudil in videl, da bo

moral ostati brez večerje, ker so gladni otroci vse pripravili. To ga je tako razljutilo, da je udaril ženo po obrazu in ji grozil s sekuro. V preprič je posegla stara mati, a tudi njen trud je bil zastoj. Žena se je odpravila od hiše in sin je zopet legel. Okoli 10. ure se je prebudil in je opazil, da žene ni. Ker ni bilo žene, se je spravil nad lastno mater in jo je začel pretepati. Starko je celo zavlekel na dvorišče. Šele zavest, da bi morda sosede našli mater zunaj hiše, ga je toliko stregnila, da je zavlekel siroto nazaj v izbo, kjer je podlegla poškodbam. Nečloveški sin je bil obsojen na štiri leta ječe.

25 let katoliške prosvete v Središču ob Dravi.

Katoliško prosvetno društvo »Narodna prosveta« v Središču ob Dravi je v dneh 16. in 17. maja proslavilo svojo 25 letnico. Nekatere iz naprednih vrst je prevzel strah, da so 17. maja odgnali vse, kar napredno misli, k Sv. Bolfenku na Kogu, da tam v okrilju dveh godb in nekaj navdušenih kričačev dajo duška svoji onemogli jezi nad

proslavo 25 letnice katoliške prosvete v Središču. Je pa tudi nekaj naprednih ljudi v Središču, ki so spoznali 25 letni pomen prosvetnega dela za ljudstvo in so prirediteljem proslave ši na roko in po svojih močeh tudi sodelovali.

Bilo je pred 25 leti, ko so plonirali katoliške misli po Središču pod vodstvom takratnega g. kaplana Marika Kranjca ustanovili Orla in Izobraževalno društvo. Mladina, up in naša nada, je zgrabila za vajeti in šlo je. Vzletel je Orel nad Središčem, ki mu je kmalu sledila Orlica. Zgradila se je mogočna Krekova dvorana, ki je trn v peti nasprotnikom. Pa je prišel temni dan za prosvetna in še prej za orlovska društva. Mogočnejši nesrečnega spomina so zasekali rano v naše kulturno življenje. Prišli so ljudje pod za-

do danes slabši kruh kakor pa v svoji mladosti. Kaj je vzrok? Geslo »čas je zlat« se je uveljavilo v današnji industriji. Proces vzhajanja kruha se mora kolikor mogoče skrajšati in je v raznih državah nočno delo v pekarnah odpravljeno. Vse to gre seveda na račun dobrega okusa kruha. Stroji tudi ne vplivajo ugodno na njegovo kakovost, kajti nočno delo je pri kruhu brezdvomno nenadomestljivo. Poleg tega pa se je svetovna trgovina usmerila bolj na množino ko na kakovost žita in si pomagajo peki zaradi slabe moke večkrat z manjvrednimi pripomočki, da zboljšajo njegov okus.

Hiša od zemlje

Bogat Anglež si je izmislil podzemeljsko bi-

oteče. Sicer pa ni Barba, ki mi ne da pokoja, ampak moja sestra Cenca.»

»Kaj pa ji je? Ali ji je hujše?« je vprašal mežnar.

»Hujša ni, hudo ji je pa. Dejal bi, da ne veš ne ure ne dneva, kateri ji bo zadnji. Ko bi bilo, kakor sta mestna padarja menila, bi morala biti že davno rajna... Najhuje pa je to, da je še niso sprevideli. Odlaga in odlaga.«

»Za božjo voljo,« se je ustrašila mežnarica, »kaj pa odlaga! Saj mora biti že nekaj let, da ni bila več pri spovedi.«

»Jih bo že kakih dvajset, bi rekel.«

»Ali je mogoče? Glejte vendar, da opravi, preden bo prepozno! Saj je vendar ne boste tako pustili, da vam umre kakor kak Turek,« se je razvnela Veronika in odložila šivanje.

»Glej, če moreš! Saj smo vse poskusili. Trikrat so bili gospod pri nji in so jo prosili in rotili, naj pomisli na večnost in na svoje zveličanje. Zmerom je odgovorila isto: da se bo že spovedala, preden bo umrla, ali da zdaj še ne bo umrla. Zadnjič so ji gospod kar naravnost povedali, da je njena bolezen taka, da jo zna vsako uro prijeti. Tedaj je skočila pokonci in je zavpila, da zdaj pa prav zanalašč ne umre, prav zanalašč ne — naj se gospod kar poberajo in naj jo pustijo na miru.«

»Kdo pa ji streže?« je vprašal mežnar.

»Kdo ji streže? Saj to je drugi križ. Od svečnice sem so bile že štiri ženske in en moški pri nji. Naj-

prej je bila naša Urša pri nji. Čeprav je gluha ko štor, ji je Cenca vendar toliko spravila na uho, da ji je po treh tednih bilo raške dovolj in se je pritulila nazaj domov. — Potem smo najeli tisto Sveto Rozo iz Gorja. Ta vam je človeček, da bi jo lahko kar v oltar postavili. Šest tednov je ostala, potem pa je tudi šla, češ, delj ko ostane, več si bo malih grehov nabrala in bi pred sodnim dnem ne prilezla iz vic. — Rekli smo, zdaj bomo poiskali kako bolj hudo, ki bo Cenci kos, in smo nagovorili tisto Rusasto Lizo, ki nima le rus pod nosom, ampak tudi jezik namazan. Že četrti dan sta ženski treščili skup, pa tako, da bi dejal, cela turška vojska je v hiši. Le malo je manjkalo, da si nista oči izkopal. Liza je odrohnela in je povsod okoli razvpila, da je Cenca obsedena in da je sedem hudobcev v nji, eden hujši od drugega. Kaj zdaj? Nikjer nikogar, ki bi hotel iti Cenci streč! V tej stiski ni ostala druga, kakor da je morala moja Barba na pomoč. Po dveh dneh je bila že vojska in sedmi dan se je vrnila Barba kakor pokropana mačka. Moral sem po padarja, ker je takoj legla, ko je prišla, in se je rotila, da je desetkrat bolj bolna kakor Cenca. Zdaj sem nastopil jaz in sem odrinil k sestri. Menil sem, kot moški in brat bom že zmogel. Da, menil! Prvi večer že sem moral zbežati. Kajti Cenca mi jih je take metala pod nos in v glavo, da me največja moja streha ne bi bila ubranila. Zdaj je spet naša dekla, naša Urša, pri nji, ali pravi, da dalj ko osem dni ne ostane;

dom skupaj nad 25.000 Din, morajo prositi na okrajno sodišče za znižanje svojega dolga. Tako predpisuje uredba o likvidaciji kmečkih dolgov. Zadnji dan, ko morejo prositi, je 31. maj 1937. Če bi kdo še ne bil napravil prošnje, je torej zadnji čas, da jo napravi. Opozarjamo, da more prositi za znižanje vsakdo, katerega dolgovi pri denarnih zavodih skupaj so znašali nad 25.000 Din dne 20. aprila 1932.

Izplačilo vlog pri bivši avstrijski poštni hranilnici. Poštna hranilnica v Belgradu sporoča, da se bodo pričnili s 1. julijem začele izplačevati našim državljanom njih vloge pri bivši avstrijski poštni hranilnici, in sicer po ključu 4 krone = 1 dinar. Vsi vlagatelji po hranilnih in tekočih računih bivše avstrijske poštne hranilnice naj pošljejo do 5. junija Poštni hranilnici v Belgrad te podatke: 1. svoj sedanji naslov (kraj, ulica, banovina); 2. številko potrdila (tek. številko in številko seznama), ki so ga prejeli ob izročitvi prijave in knjižice; 3. številko hranilne knjižice ali čekovnega računa, in 4. potrdilo oblasti, da smejo podedovati te terjatve. (To potrdilo seveda le v primeru dediščine.) Vsa pisma s temi podatki je nasloviti: Poštna hranilnica, izplačilo vlog pri bivši poštni hranilnici na Dunaju, Belgrad. — Izplačale se bodo le one terjatve, ki so bile prijavljene do 10. septembra 1929. — Druge terjatve bo izplačala sedanja Poštna hranilnica na Dunaju po ključu 10.000 K = 1 šiling. Kdaj se bodo začele izplačevati terjatve pri bivši madjarski poštni hranilnici v Budimpešti, je še popolnoma neznano.

Enodneveni tečaj o zatiranju boleznih in škodljivcev vinske trte in o poletnih delih v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek 3. junija. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen, in bo trajal od 8 do 12 in od 14 do 18.

Naplavljeno truplo. Pri Sv. Marku pod Ptujem je naplavila Drava truplo starejše neznanke v kmečki obleki.

ZA BIRMO!

vsa darila najceneje pri urarju 730
JOSIP JANKO, Maribor
Jurčičeva ulica 8
Ure že od Din 34- z garancijo!
Vsa popravila z garancijo najceneje!

Posebne razstave na spomladanskem velesojmu v Ljubljani od 5. do 14. junija. Poleg splošnega dela, kjer bo prikazan napredek naše domače industrije in obrti v preteklem letu, bo na sejmišču posebno mesto zavzemala Lovska razstava, ki naj zbere vse, kar premoremo na tem polju. Tu bo posebno razsodišče potem od vsega izbralo najboljšo in to bo poslano na svetovno lovsko razstavo v Berlin. Zato bo ta razstava zelo zanimiva izbirna razstava. — Glavna v letošnji prireditvi naših gospodinj bo velika modna revija. Prireditve bo prikazala dobro blago in okusna oblačila domače proizvodnje, ki ustrezajo tako našemu narodnemu značaju kot našim potrebam. Dolžnost naših mater in gospodinj je, da oskrbe svoje družine le z obleko, ki so jo izdelale naše domače tvornice in obrti in ki po kakovosti nikakor ne zaostaja za inozemskimi izdelki, po nizki ceni pa jih celo daleko prekaša. Modna revija bo prepletana z varietejnimi vložki, prvovrstne točke priznanih umetnikov in umetnic. — Pohljstvena razstava bo vsebovala izdelke naših domačih mizarjskih podjetij: spalnice, kuhinje, salone, delovne kabine, otroške sobe itd. S fino izdelavo, praktičnostjo in arhitektonsko dovršenostjo bodo v okras vsakemu stanovanju. Za vsak dom, preprost in bogat, ogromna izbira! — Avtomobilska razstava bo združila v dveh paviljonih najnovejše modele skoro vseh svetovnih znamk. Ne bo se težko odločiti: elegantne limuzine in športni vozovi ter praktični tipi za poslovno uporabo bodo v lepoti, solidnosti in ceni konkurirali za vašo izbiro. — Razstava »Živalce« je namenjena predvsem ljubiteljem živali in ptic, imela pa bo še poseben pomen za rejce malih živali. Kajti poleg vseh vrst perutnine, kuncev, golobov, ptic pevč in nakičenih eksotičnih lahkokrilocev bo nudila obiskovalcem praktičen pregled čez vsa najnovejša dognanja in izkustva v reji malih živali.

Ali si že obnovil naročnino?

Navadi
svojega otroka
pravočasno na
pravilno nego zob!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Obžalovanja vredni slučaj.

Hitro pojasnjen vlom. Za zadnje praznike je bilo v Mariboru vlomljeno v noči v Vetrinjski ulici pri trgovcu Trpinu, ki se je mudil s svojo družino v Ljubljani in je pustil ključke služkinji Matildi Resnik. Trgovčeva odsotnost je bila izrabljena za vlom v stanovanje in trgovske prostore. Iz stanovanja je zginilo dragocenosti za 25.000 Din, iz trgovine ročna blagajna s 35.000 Din. Policija se je podala hitro na delo in je uzmoviče kmalu odkrila. Gre pri tem primeru za Trpinovo služkinjo M. Resnik in za 19 letnega tkalskega praktikanta Edvarda Z. in 20 letnega absolventa trgovskega tečaja Igorja M. S prijateljima mladoletnima je imela Trpinova služkinja zveze. Fanta sta po aretaciji vse priznala in pokazala, kako sta skrila ukradene dragocenosti in denar pod premog v kleti hiše Igorjevih staršev. Od ukradene-

Žalovanje pri Kanakih

Na različne načine izražajo razni narodi svojo žalost tudi na zunaj. Nekateri bolj izrazito, drugi manj. Na posebno pretresljiv način pa to store Kanaki, pleme na Novi Gvineji. Kadar Kanaku umre kak sorodnik ali kak drug človek, ki mu je bil zelo drag, si v znamenje globoke žalosti odreže kak prst na roki ali na nogi ali pa se kako drugače pohabi. Tako zahteva star običaj pri teh divjih plemenih in zato so taki slučajji zelo pogosti. Dobiti je mnogo mladih in sicer zdravih mož, ki jim manjkajo posamezni prsti na rokah ali na nogah, ker so jih porezali iz žalosti zaradi smrti kakega človeka, ki so ga posebno ljubili. Če pa se zdi Kanaku izgu-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

20

Toda to bi bilo noro! Saj ženska ne bi izdala le sebe, ampak tudi njega...

Je še druga pot. Odneseš bo ukradene reči ponoči kdaj pred šmarsko cerkev in jih bo položil pred vrata, da jih cerkovnik zjutraj najde.

Le kaj mu potem ostane za trud in delo? Za vse lepe denarce, ki jih je Špeli na ta račun že dal?

Fej te bodi, zlodej! Ali ga že zopet skuša s to prekleto lakoto po denarju?

Ne, noče biti razbojnik! Vrnil bo, kakor je prav, da, gotovo! Le kako malo reč si bo obdržal, zavito v Špelino ruto, zaradi tega, da bo imel kaj v rokah, če bo treba nesramnico zarotiti.

Bilo je tisti teden po veliki noči. Travniki so bili zeleni in posejani s cvetjem. Iznemada se je prikadil siv oblak in se je kmalu raztegnil po vsem nebesu. Sonce se je zakisalo in se je skrilo izza megel, ki so postajale gostejše in temnejše. Prav zmračilo se je. Potem pa je zaplesal vihar in začel usipati sneg, da je bilo na mah vse belo in bi bil dejal, da je o šentkatarinjem, ne pa o šentjurjevem. Nepričakovano pa je zavel od druge strani jug in

je pomedel oblake in opral nebo, da se je sonce zopet veselo prismejalo na zemljo in brž raztopilo nadležno sneženo odejo.

Komaj je se aprilski metež polegel, jo je že pri mahal Gašpar s svojimi strehami v kapelski trg. Svoj ogromni dežnik je imel še zmeraj odprt in je pel s hreščečim glasom:

»Oj ljub' moj kristjan,
kaj pravim ti jaz,
da streho si kupi,
dokler je še čas!
V lepem greš zdoma,
te dež uhiti,
nit' suknja, nit' klóbuk
ga ne drži.
Le hitro, le hitro
odloči se zdaj,
dokler jih 'ma Gašpar
na prodaj še kaj!«

Res jih je možicelj precej prodal, medtem ko je capljaj po trgu in tropa otrok z njim; prav malo mu jih je še ostalo.

Ko se je pri Jelenu okrepčal, je strumno odkorakal proti Šmarju. Čudne muhe so mu morale danes rojiti po glavi in na srcu mu je moral ležati težek kamen; kajti hudo je sopihal, čeprav ni težko nosil, in venomer je stresal glavo, ko da podi sitne misli.

ga denarja je zaprta trojica porabila samo 150 Din, vse drugo je bilo lastniku vrnjeno. Fanta sta bila pri vlomu celo z rokavicami na delu, da bi zabrisala vsako sled in je bilo samo sumljivo obnašanje služkinje vzrok, da je bil veliki vlom hitro razvozan brez posebne škode za g. Trpina.

Dober plen orožnikov. Orožniki od Sv. Barbare v Slov. goricah so prijeli brezposelnega šoferja Janeza Marčiča, pri katerem so našli v nahrbtniku pri Sokliču v Mariboru na Aleksandrovi cesti ukradeni pisalni stroj in še vozil se je na ukradenem kolesu. Marčič je imel pri sebi več s štampiljkami opremljenih listin, s katerimi je nameraval sleparije. Pri zaslišanju so ugotovili orožniki, da imajo v rokah ptiča, ki se je izdajal nekemu kmetu v Juršincih za detektiva in je napravil pri njem hišno preiskavo radi suma ponarejanja denarja. Kmetu je zaplenil 1900 Din in porabil vsoto zase. Trikrat je osleparil pošte v Mariboru in Ptujju, ker je ponaredil na vložnih knjižicah poštne hranilnice zneske in je dvignil več, kakor je bilo vloženo. O delovanju pretkanega goljufa se še vršijo poizvedbe.

Zalostni odmevi preobilne pijače. Tomaž Strelec, 27 letni kmečki fant, se je peljal

s kolesom iz Nove vasi proti Sv. Marku niže Ptujja, in je hotel v Spuhljo. Na cesti ga je napadel neznanec in mu je z udarcem s topim predmetom zlomil levo nogo. — Vinko Stolnik, 20 letni hlapec iz Rogoznice pri Ptujju, se je peljal na kolesu skozi Brstje. Večja skupina vinjenih fantov je napadla Stolnika in mu je prebila lobanjo. — Zabodljaj v trebuh je dobil 42 letni Konrad Terbuc v Gruškovnjaku v Halozah. — Janeza Brežnik, 20 letnega posestniškega sina iz Trnovskega vrha pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah, je neznan zahrbtnjež na povratku proti domu večkrat zabodel z nožem v hrbet. — Ambroža Svarca, hlapca v zdravilišču na Vurbergu, sta napadla na cesti dva brata in sta ga pretepla do nezavesti. Ista dva pretepača sta v pretepu zlomila levo roko 28 letnemu dninarju Vinku Jermanu iz Selc. Vsi zgoraj imenovani so postali žrtev preobilne pijače za zadnje binkoštno praznike in so se zatekli po pomoč v ptujsko bolnišnico.

Huda nesreča zadela kolesna tata. Vojaška patrolja je naletela ob robu ceste pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju na dva hudo poškodovana v nezavesti in v bližini je ležalo razbito kolo. Slučajno je pripeljal mimo avto, ki je poklical na pomoč orožnike s Tezna pri Mariboru in mariborske reševalce. Oba hudo poškodovana — enega moškega in deklino — so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da sta si pri padcu pretresla možgane in prebila lobanji. Deklina ima še razbito koleno in pobita pleča. Po najdenih delavskih knjižicah so dognali, da sta ponorečenca 22 letni tkalski delavec Franc Piberčnik in 19 letna Julijana Marciuš, oba iz okolice Varaždina. V Mariboru sta iskala zaposlitev. Med tem časom se je javil Karl Mlinarič, kateremu je bilo oni večer ukradeno kolo izpred krčme Šabeder na Teznu. Piberčnik in njegova tovarišica sta si hotela prihraniti izdatek za vožnjo po železnici iz Maribora v Varaždin in sta se hotela voziti na ukradenem kolesu. Ker sta vozila brez luči, ju je po-

dril neznan avtomobilist in sta dobila oba pri padcu življenjsko nevarne poškodbe.

Podlegla poškodbi. Zgoraj poročamo, kako sta ponesrečila na ukradenem kolesu Franc Piberčnik in Julka Marciuš. Deklina je podlegla poškodbi v mariborski bolnišnici, za Piberčnika pa ni veliko upanja, da bi okrevala.

Po sedmih letih prijet roparski morilec. Graška policija javlja, da so zaprli tamkaj dolgo iskanega roparskega morilca Simona Novak iz Šmarja pri Jelšah. Novak je že v Avstriji presedel leta 1923 radi tatvine daljšo kazen. Sedaj se je tudi Zagreb oglašil in je prepoznal po prstnih odtisih onega Novaka, ki je bil leta 1926 v Zagrebu obsojen radi roparskega umora na vešala, pozneje so ga pomilostili na 20 let. Kazen je prestajal v kaznilnici v Lepoglavi, odkoder je 3. septembra 1930 pobegnil in je pribežal v Avstrijo. Po prestani kazni v Avstriji bo izročen naši oblasti.

Ustrelil se je. Gustav Gornik, 25 letni posestnikov sin pri Sv. Jurju ob j. ž., si je pognal iz puške kroglo skozi srce.

Skrajno divjaški čin vinjenega moža. Vas Topole blizu Mengša na Gorenjskem je doživela zadnje dni krvav družinski zločin, nad katerim se mora zgražati vsakdo. V hiši delavca Petra Zarnika so bili prepiri, ker oče ni skrbel za družino z dvema mladima otrokoma. Radi brezbriznosti očeta je poseglo v zadevo sodišče in je pozvalo Zarnika na odgovor. Poziv sodnije je brezbrizneža hudo razjezil in se je napil. Ko se je vrnil zvečer vinjen, je pričel preprič z ženo. Ženin brat, zidar Franc Drolc, je skušal pobesnelega moža pomiriti, a je dosegel ravno nasprotno. Zarnik je v nerazsodni jezi potegnil revolver in je pričel streljati. Svak je ušel skozi okno, Zarnik je skočil za njim in ga je zunaj z dvema streloma v trebuh podrl na tla. Zarnikova žena je vsa v strahu in trepetu stekla iz hiše za možem, da bi mu izvila orožje. Divjak je tudi ženi pognal kroglo v srce in je obležala pri prči mrtva. Šele pogled na dve žrtvi je tudi Zarnika toliko

Prvi, ki ga je v Šmarju srečal, je bil cerkovnik Aleš, Gašparjev svak. Pravkar je prihajal iz cerkve in je nameraval k Jurčku. Ko je zagledal Gašparja, se mu je obraz razvedril in že od daleč je zaklical:

»Hoho, Gašpar! To pa je lepo, da se k nam tudi še prikažeš. Bog daj dober večer!«

»Bog daj, Aleš!« je pozdravil Gašpar in moža sta si stisnila roki.

»Kako še kaj ti? In kako kaj Barba?«

»No, meni je pač kakor strehi, ki ti pride z lepega dežja v jasno pripeko, tako-tako: ni dobro, ni slabo. Ali Barba, ta pa je zabarbljana!«

»Kako zabarbljana? Kaj pa ji je?«

»To pa ono. Od same nadloge je sebi nadležna.«

»Jaz te ne razumem. Bolj jasno povej!«

»Če ti naj jasno povem, bo dolga povest. Za tako pa so mi noge prekratke in prerahle, da bi jih tu na trdem prestavljal. Poiščiva si raje kako sedišče, da si jih naslonim!«

»Saj ostaneš pri nas čez noč, ali ne?«

»Prav zaradi tega sem napravil to dolgo pot iz Dobrovelj do sem, da bi pri tebi prenočil.«

Ne da bi še kaj posebnega spregovorila, sta šla dol v mežnarijo, ki je bila kakih dve sto korakov pod cerkvijo. Obe ženski, mežnarica, ki je bila sestra Gašparjeve žene, in Veronika, sta Gašparja prisrčno pozdravili. Še preden jima je mogel po svoje vrniti, sta mu že sneli nahrbtnik in njegov veliki rdeči dežnik, mu sezuli škornje in slekli suknjo ter urno

prinesli copate. Kaj kmalu sta tudi pripravili in prinesli toplo večerjo.

Medtem ko je mojster pridno požiral, je zbijal sem ter tja svoje norce, ki pa so mu nocoj uhajali očitno bolj po sili, tako da so mežnarjevi videli, da ni, ko po navadi.

Šele ko se je najedel in podušil nekaj kozarcev vina, se mu je jezik bolj razvezal. Pravil je, kako aprilsko vreme ga je sem grede ujelo in kako je potem v Kapli dobro prodal, potem pa je pomežiknil z očmi in dejal na videz ravnodušno:

»Pravzaprav pa danes nisem prišel po kupčiji sem, ampak ker mi srce ni dalo pokoja.«

»Na, na! Kdo pa ti tako piha na srce? Menda vendar ne žena? Hahaha.« se je nasmejala mežnarica; poredni očesci sta ji zabliskali in topi nosek si je postlal med rdeči, živi lici — mežnarica je bila vedno dobre volje! — »Ali veš kaj, Gašpar? Ko bi jaz bila možki in bi žena mojemu srcu ne dala pokoja, jaz bi jo že naučila. Hahaha!«

»Mmmm — Marjeta!« je zabundal mežnar in si nevoljno pogladil svojo dolgo brado.

Veronika, ki je v kotu pri svoji mizici šivala, se je kar tresla od smeha in se ni mogla držati, najsi je ujec še tako hudo godrnjal.

»T! Marjeta, pa moja Barba sta sicer sestri, po enem kopitu pa le nista,« je odvrnil Gašpar. »To je kakor z muho in čebelo. Sta si tudi podobni. A če se čebeli zameriš, te useka in pikne, da ti nos

ba dragega umrlega tako velika, da je ne bo mogel prenesti in da ne bo mogel biti nikdar več vesel, si pa v znak hude žalosti vzame življenje. Tudi taki slučajni niso redki. Tako se je celo ob smrti nekega misijonarja, ki so ga Kanaki zelo ljubili, nekdo iz same žalosti sam usmrtil, še preden so mu mogli to zabraniti. Umijivo je, da se misijonarji zelo trudijo, da bi ljudstvo prepričali o nenaravni pretiranosti takega žalovanja, a se jim to ne posreči vselej, kakor dokazuje omenjeni primer. Tako globoko je ta žaloba poganstva ukoreninjena v njihovi miselnosti.

V starih časih so jedli boljši kruh

Cesto čujemo pritožbe starejših ljudi, da je-

presunil, da se je najbrž zavedel, kaj da je storil. Nastavil si je revolver na sence in krogla je končala tudi njemu življenje kakih 15 korakov proč od žene. Syak Drole je ob prihodu sosedov kazal, da je še pri življenju in zaradi tega so ga naglo prepeljali v ljubljansko bolnišnico, kjer upajo, da bo ostal pri življenju. Od nesrečne Zarnikove družine sta postali brez staršev triletna Pepca in petmesečna Štefka.

Radi smrti žene obupal. Ivan Udovičič, doma iz Krinje v lendavskem okraju, je bil svojčas aktiven narednik in je bil sedaj kot kamnosek zaposlen pri cestnem delu na Brezovici pri Ljubljani. Pred poldrugim mesecem se je poročil z bolešno ženo, ki mu je zadnje dni umrla. Udovičič se je iz obupa radi smrti žene pri železniškem prelazu v Ljubljani vrgel pod vlak, kateri je nesrečneža čisto razmesaril.

Vlom v cerkev. V Dravljah pri Ljubljani je bilo vlomljeno v cerkev sv. Roka. Vlomilec je odnesel drobiž iz dveh nabi-ralnikov, odprl je tabernakelj, kjer je odprl pozlačeni ciborij, iz katerega je zgnila ena velika posvečena sv. hostija za monštranco in več manjših za sv. obhajilo.

Žeparji na delu med vožnjo na železnici. Med vožnjo po železnici od Zidanega mosta do Ljubljane je žepar sunil Konradu Vasiču, uradniku Mestne hranilnice v Mariboru, denarnico z 2300 Din. — Tovarniškem delavcu Antonu Majcenu iz Gaberja pri Celju je izmaknil neznanec med vožnjo iz Ljubljane do Vižmarij zlato uro z verižico v vrednosti 2000 Din.

Prijete bogoskrunske surovine. V Vrhovcih med Vičem ter Dobrovo pri Ljubljani so pijani štirje divjaki na križpotju, kjer se odcepi cesta proti Polhovem gradu, polomili med preklinjevanjem Križanemu na razpelo roke ter noge. Bogoskrunce je oblast zaprla in bodo prejeli od sodišča zaslužen plačilo.

Vlomilcema je uspel pobeg. Na Dobrovi pri Ljubljani so že lani septembra skušali neznanec vlom v občinsko pisarno.

Dne 21. maja v noči pa sta se zopet splazila dva skozi okno v pisarno, a ju je videl okoli polnoči cerkovnik Vinko Vampelj. Poklical je na pomoč občinskega tajnika Ivana Sadarja in tovarniškega delavca Antona Končana. Vlomilca sta opazila, da sta izsledena in je eden oddal iz okna pisarne dva strela, od katerih je zadel eden Končana v stegno, drugi pa skozi ramo. Nato sta se vlomilca splazila skozi okno. Enega je pograbil Sadar, a je prijemu pomagal tovariš, ki je udaril Sadarja po glavi z ostrim predmetom in je nato uspel obema pobeg.

Izpred sodišča.

Zasluzena obsodba brezsrčnega sina. — Dne 4. marca so našli v Rakoveih mrtvo 73 letno Marijo Kukovec. Sum vzroka nasilne smrti je padel hitro na sina Janeza, ki je pa zanikal krivdo in je bil 18. maja v Mariboru obsojen na izjavo prič. Janez Kukovec je tako surov, da se je spozabljal nad materjo in je morala stara reva večkrat zbežati k sosedom. Sin je posest zamenjal in njegova žena se je trudila na vse kriplje, da je preskrbela družino z najpotrebnejšim. Dne 3. marca je Kukovec doma spal. Žena se je vrnila zvečer domov in je pripravila za deco večerjo. Po večerji se je mož prebudil in videl, da bo

moral ostati brez večerje, ker so gladni otroci vse pripravili. To ga je tako razljutilo, da je udaril ženo po obrazu in ji grozil s sekuro. V preprič je posegla stara mati, a tudi njen trud je bil zastoj. Žena se je odpravila od hiše in sin je zopet legel. Okoli 10. ure se je prebudil in je opazil, da žene ni. Ker ni bilo žene, se je spravil nad lastno mater in jo je začel pretepati. Starko je celo zavlekel na dvorišče. Šele zavest, da bi morda sosede našli mater zunaj hiše, ga je toliko stregnila, da je zavlekel siroto nazaj v izbo, kjer je podlegla poškodbam. Nečloveški sin je bil obsojen na štiri leta ječe.

25 let katoliške prosvete v Središču ob Dravi.

Katoliško prosvetno društvo »Narodna prosveta« v Središču ob Dravi je v dneh 16. in 17. maja proslavilo svojo 25 letnico. Nekatere iz naprednih vrst je prevzel strah, da so 17. maja odgnali vse, kar napredno misli, k Sv. Bolfenku na Kogu, da tam v okrilju dveh godb in nekaj navdušenih kričačev dajo duška svoji onemogli jezi nad

proslavo 25 letnice katoliške prosvete v Središču. Je pa tudi nekaj naprednih ljudi v Središču, ki so spoznali 25 letni pomen prosvetnega dela za ljudstvo in so prirediteljem proslave ši na roko in po svojih močeh tudi sodelovali.

Bilo je pred 25 leti, ko so plonirali katoliške misli po Središču pod vodstvom takratnega g. kaplana Marika Kranjca ustanovili Orla in Izobraževalno društvo. Mladina, up in naša nada, je zgrabila za vajeti in šlo je. Vzletel je Orel nad Središčem, ki mu je kmalu sledila Orlica. Zgradila se je mogočna Krekova dvorana, ki je trn v peti nasprotnikom. Pa je prišel temni dan za prosvetna in še prej za orlovska društva. Mogočnejši nesrečnega spomina so zasekali rano v naše kulturno življenje. Prišli so ljudje pod za-

do danes slabši kruh kakor pa v svoji mladosti. Kaj je vzrok? Geslo »čas je zlat« se je uveljavilo v današnji industriji. Proces vzhajanja kruha se mora kolikor mogoče skrajšati in je v raznih državah nočno delo v pekarnah odpravljeno. Vse to gre seveda na račun dobrega okusa kruha. Stroji tudi ne vplivajo ugodno na njegovo kakovost, kajti nočno delo je pri kruhu brezdvomno nenadomestljivo. Poleg tega pa se je svetovna trgovina usmerila bolj na množino ko na kakovost žita in si pomagajo peki zaradi slabe moke večkrat z manjvrednimi pripomočki, da zboljšajo njegov okus.

Hiša od zemlje

Bogat Anglež si je izmislil podzemeljsko bi-

oteče. Sicer pa ni Barba, ki mi ne da pokoja, ampak moja sestra Cenca.

»Kaj pa ji je? Ali ji je hujše?« je vprašal mežnar.

»Hujša ni, hudo ji je pa. Dejal bi, da ne veš ne ure ne dneva, kateri ji bo zadnji. Ko bi bilo, kakor sta mestna padarja menila, bi morala biti že davno rajna... Najhuje pa je to, da je še niso sprevideli. Odlaga in odlaga.«

»Za božjo voljo,« se je ustrašila mežnarica, »kaj pa odlaga! Saj mora biti že nekaj let, da ni bila več pri spovedi.«

»Jih bo že kakih dvajset, bi rekel.«

»Ali je mogoče? Glejte vendar, da opravi, preden bo prepozno! Saj je vendar ne boste tako pustili, da vam umre kakor kak Turek,« se je razvnela Veronika in odložila šivanje.

»Glej, če moreš! Saj smo vse poskusili. Trikrat so bili gospod pri nji in so jo prosili in rotili, naj pomisli na večnost in na svoje zveličanje. Zmerom je odgovorila isto: da se bo že spovedala, preden bo umrla, ali da zdaj še ne bo umrla. Zadnjič so ji gospod kar naravnost povedali, da je njena bolezen taka, da jo zna vsako uro prijeti. Tedaj je skočila pokonci in je zavpila, da zdaj pa prav zanalašč ne umre, prav zanalašč ne — naj se gospod kar poberajo in naj jo pustijo na miru.«

»Kdo pa ji streže?« je vprašal mežnar.

»Kdo ji streže? Saj to je drugi križ. Od svečnice sem so bile že štiri ženske in en moški pri nji. Naj-

prej je bila naša Urša pri nji. Čeprav je gluha ko štor, ji je Cenca vendar toliko spravila na uho, da ji je po treh tednih bilo raške dovolj in se je pritulila nazaj domov. — Potem smo najeli tisto Sveto Rozo iz Gorja. Ta vam je človeček, da bi jo lahko kar v oltar postavili. Šest tednov je ostala, potem pa je tudi šla, češ, delj ko ostane, več si bo malih grehov nabrala in bi pred sodnim dnem ne prilezla iz vic. — Rekli smo, zdaj bomo poiskali kako bolj hudo, ki bo Cenci kos, in smo nagovorili tisto Rusasto Lizo, ki nima le rus pod nosom, ampak tudi jezik namazan. Že četrti dan sta ženski treščili skup, pa tako, da bi dejal, cela turška vojska je v hiši. Le malo je manjkalo, da si nista oči izkopal. Liza je odrohnela in je povsod okoli razvpila, da je Cenca obsedena in da je sedem hudobcev v nji, eden hujši od drugega. Kaj zdaj? Nikjer nikogar, ki bi hotel iti Cenci streč! V tej stiski ni ostala druga, kakor da je morala moja Barba na pomoč. Po dveh dneh je bila že vojska in sedmi dan se je vrnila Barba kakor pokropana mačka. Moral sem po padarja, ker je takoj legla, ko je prišla, in se je rotila, da je desetkrat bolj bolna kakor Cenca. Zdaj sem nastopil jaz in sem odrinil k sestri. Menil sem, kot moški in brat bom že zmogel. Da, menil! Prvi večer že sem moral zbežati. Kajti Cenca mi jih je take metala pod nos in v glavo, da me največja moja streha ne bi bila ubranila. Zdaj je spet naša dekla, naša Urša, pri nji, ali pravi, da dalj ko osem dni ne ostane;

ščitito bajonetov in so zapirali ter pečatili naše ljudske univerze — prosvetne domove.

Ali prišla je nova zarja! Nastal je nov dan. In v žaru tega dne se je obhajala tudi proslava 25 letnice. Društvo je 16. maja vprizorilo »Grahičarje« kot slavnostno predstavo. Kakor vedno so se igralci postavili. Zvečer pa je zagorel na Gradšču kres in so švigale v zrak rakete, ki so oznanjale, da bo drugi dan slavnostni dan.

Na binkoštni ponedeljek se je po prihodu jutranjih vlakov razvil lep spreved z godbo na čelu proti društvenemu domu, odkoder se je nadaljeval ob tričetrt na 10 v farno cerkev k službi božji. Pridigo je imel nekdanji kaplan v Središču g. Rajner Erklavec. Sv. mašo za rajne člane in članice središke katoliške prosvete je pa daroval tukajšnji rojak, ki je od prvih početkov raste v društvu, g. Modrinjak France.

Opoldne je bil slavnostni obed v društvenem domu. Ni se še zgodilo, da bi bil v Središču na banketu v katoliškem društvenem domu g. okrajni načelnik. Bil je prisoten g. dr. Vidic, okrajni načelnik v Ptujju, in z njim mnogo cenjenih gostov. — Na slavnostnem zborovanju je govoril ustanovitelj društva g. Marko Krajnc. V jedrnatih besedah je nizal pred nas zgodovino društva, nerganje nasprotnikov, temne dni naše in še protest proti nastopu nekaterih nasprotnikov proti katoliški Cerkvi in katoliškim društvom. Za njim je proslavil v poljudnih in navdušenih besedah majniško deklaracijo in njeno 20 letnico g. Franjo Zebot, mariborski podžupan. Za njim je g. Ing. Neřima, zastopnik fantovske podzveze iz Maribora, podal nekaj misli o športnem delu današnje mladine.

In nato so zadoneli akordi one lepe »Dvignite Orle«. Vse je pesem dvignila. Nepozabni nastopi Orlov in Orić so stopili v duhu pred nas, ko smo gledali strumen nastop naših fantov in deklet, mladcev in mladenk ter naraščaja. Videli smo, da je v mladini še smisel za lepoto in da stori neodpustljiv greh oni, ki jim brani udeleževati se. Izmehadili so nas poleg domačih mariborski Maratonci in Ljutomerčani. Prišla sta na vrsto bradija in drog. Starji borci so zopet stopili pred nas. Borko Ivo, znan z izleta v Rim, nas je presenetil s svojo sigurnostjo. Tudi Krajnc in drugi niso zaostajali.

Tako je mladina nastopila in proslavila svojo 25 letnico in stopila v novo. Želimo le, da gre svojo začetno pot naprej, boljšim časom nasproti, preko vseh ovir, saj »k soncu, svetlobi« gre naša pot. Bog živi!

Prevalje. Proslava majske deklaracije. Da čim slovesnejše to za nas važno obletnico proslavimo, vabimo vse fante in može, da na predvečer, v soboto 29. maja, zažgo kresove, v nedeljo 30. maja pa bo v Prevaljah proslava na prostem. Pokažimo, da smo še zavedni kot smo bili pred 20 leti in vdani našemu voditelju, notranjemu ministru g. dr. Antonu Korošču!

Dravograd. Naše Prosvetno društvo že živi. Ustanovni občni zbor je pokazal, da je bilo potrebno. V prihodnjih dneh bomo izvedli podrobnejšo organizacijo. Fantje in dekleta in vsi, ki imate zmisel za prosvetno delo, prijavite svoj vstop v društvo krajevemu zaupniku. Da nas bo velika družina. Tudi knjižnica že posluje. Za prvo silo smo nabavili 300 knjig, ki so vsako nedeljo na razpolago v društveni sobi mežnarje, po prvi ali drugi maši. Vsi, ki radi berete, poslužite se naše knjižnice. Praznih rok smo začeli, knjige pa so drage. Treba jih bo plačati. Zato bomo prosili za malenkostno članarino.

Morda še kak dinar navrh primakneš za društveno knjižnico. Prosvetno društvo TI bo hvaležno. To nedeljo, 30. maja, priredi društvo svoj prvi javni sestanek v proslavo 20 letnice majniške deklaracije. Sestanek se vrši ob 11, po drugi sv. maši, v Narodnem domu (gostilna Kresnik). Vabimo vse, da se te proslave udeležite v obilnem številu.

Sv. Bolfenk v Slov. goricah. Na Telovo popoldne ob pol štirih predstavlja dramatični odsek Katoliškega prosvetnega društva lepo in zanimivo zgodovinsko dramo »Tlačani« iz srednjeveških časov. Pridite domačini in okolčani na to svojevrstno prireditev, ki se bo v naših krajih na našem odru prvič predstavljala. Vsebinska je vzeta iz časov, ko so bili naši praedje še v resnici tlačani ali skoro sužnji krutih in ošabnih graščakov. Pridite, ne bo vam žal!

Kebej na Pohorju. Naš fantovski odsek hvalevredno napreduje v telovadbi in v igrah. Na Križevo 8. maja so naši fantje in dekleta priredili v ljudski šoli igro »Beneški trojčki«. Igrali so prav dobro. Dvorana je bila nabito polna. Med igro ni manjkalo ploskanja. Igralci so pokazali, da tudi naši pohorski fantje nekaj zmorejo, da se znajo dobro postaviti. Ljudstvo je bilo zelo zadovoljno in je izrazilo svojo željo za ponovitev

Odprta noč in dan so groba vrata.

Kamniški g. župnik Franc Božiček †

Kamnica pri Mariboru. Zadnji »Slov. gospodar« je oznanil prežalostno vest, da je zatisnil v Gospodu oči naš priljubljeni g. župnik Franc Božiček. Na zadnji poti smo spremljali Kamničani svojega blagega dušnega pastirja 20. maja. Zadnjega spremstva, kakor ga je imel blagopokojni g. župnik, Kamnica in Sv. Urban še nista doživela. Pogrebne slovesnosti so pričele ob 9. uri pred župniščem, kamor so prinesli domači gasilci krsto. Pogrebne obrede z ganljivim nagovorom je opravil prevzvišeni g. škof dr. Ivan Tomažič ob asistenci kanonikov in številnih duhovnih sobratov iz vseh delov škofije. Po pogrebnih molitvah je spregovoril rajnemu v slovo

če v osmih dneh kdo ne pride, bo šla in je ne bo več blizu. Tako sem prišel pač k vam, da mi svetujete, kaj bi počel v tej stiski.«

Po tej dolgi besedi si je moč globoko oddahnil in se je ozrl po mežnarju, po mežnarici in po Veroniki. Posebno dolgo mu je obstal pogled na Veroniki, ki se je rahlo stresla. Bila je v beli obleki, ki se ji je praznje podala. Vse na njeni vitki postavi je bilo prijazno belo, le na mladostnem licu ji je gorela nežna rdečica, glavo pa sta ovijali dve plavi kiti in se svetili ko zlata krona.

Mežnar, ki je med Gašparjevim govorenjem večkrat nevoljno zmajal z glavo, si je krepko odkašljaj, Marjeta pa, njegova žena, ki je bila sicer tako zgovorna in vesela, je sklonila glavo skoraj čisto do kolen in je bila tiho kakor miš.

Nazadnje se je oglašil mežnar s svojim globokim glasom:

»Da, Gašpar, ko bi ti znali kaj svetovati!«

Zopet je nastala tišina.

Tedaj je zadonel sem od mizice Veronikin vedri, pogumni glas:

»Beseda bo stricu Gašparju menda malo kaj pomagala. Če sem ga prav razumela, pričakuje od nas pomoči.«

»Mladim se nič ne poda, če hočejo biti preveč modri,« jo je pogrjal mežnar.

»Aleš, naj deklica govori! Včasih so piščeta modrejša od petelina,« je vzkliknil Gašpar. »Torej

pomoč misliš, Veronika? Ali menda vendar ne misliš, da bi se spravil tujec Aleš z menoj v Dobrovlje in bi on šel moji bolni sestri streč?«

Marjeta je naglo vzdignila glavo in je rekla odločno:

»Name tudi ne moreš misliti, Gašpar. Stara sem in za postrežbo nisem, ker ne znam, ker nikoli še nisem stregla kakemu bolniku. Jesti pa tudi ne morem vsega — želodec mi ni zdrav in — in...«

»Brez skrbi bodi, Marjeta!« jo je prekinil Gašpar. »Nate še v sanjah nisem mislil. Ti moraš ostati pri Alešu. Kar je Bog združil, tega človek ne sme razdružiti. Tebe še vzela ne bi za postrežbo.«

Tedaj se je oglašila zopet Veronika:

»Potem ostanem le še jaz; ali jaz sem premlada, prejezična, preveč neizkušena za tako postrežbo.«

»Veronika, deklica, premlad človek nikoli ni, če je pameten in priden in korajžen kakor ti!« se je razveselil Gašpar. »Ti bi torej bila voljna, da prevzameš to hučo službo?«

»Zakaj pa ne? Seveda, če mi ujec dovoli.«

»Za božjo voljo, Veronika, kaj ti ne pride na misel?« je branila mežnarica. »Ti nisi za tako reč, si premalo trdna. Kaj pa naj midva starca počneva brez tebe? Otrok nimava, ti si najin otrok. Od skrbi bom zbolela, če greš tako daleč od naju. Na tujem ne boš imela človeka, ki bi se zate pobrigal, če ti bi bilo treba, in...«

valiče. »Streha« te edinstvene hiše tiči 3 m pod površino zemlje in stene so iz meter debelih železobetonskih plošč. Udobnosti v njej ne bo manjkalo. »Vila« ima štiri sobe z vsemi stranskimi prostori. Vsi prostori so svetli in zračni. Posebne naprave skrbe za nočno razsvetljava, tako da lastnik lahko spremeni noč v dan. Z nekoliko kretnjami si mož v vsakem prostoru posebej lahko stvori posebno »podnebje«. Podzemna hiša ima celo »okna«. Sestoje iz zrcal in so podobna podmorjskim periskopom. Z obračanjem teh periskopov si lahko mož ogleduje ves prostrani vrt nad hišo, ne da bi mu bilo treba stopiti niti korak na plan.

(Dalje sledi.)

dom skupaj nad 25.000 Din, morajo prositi na okrajno sodišče za znižanje svojega dolga. Tako predpisuje uredba o likvidaciji kmečkih dolgov. Zadnji dan, ko morejo prositi, je 31. maj 1937. Če bi kdo še ne bil napravil prošnje, je torej zadnji čas, da jo napravi. Opozorjamo, da more prositi za znižanje vsakdo, katerega dolgovi pri denarnih zavodih skupaj so znašali nad 25.000 Din dne 20. aprila 1932.

Izplačilo vlog pri bivši avstrijski poštni hranilnici. Poštna hranilnica v Belgradu sporoča, da se bodo pričnili s 1. julijem začele izplačevati našim državljanom njih vloge pri bivši avstrijski poštni hranilnici, in sicer po ključu 4 krone = 1 dinar. Vsi vlagatelji po hranilnih in tekočih računih bivše avstrijske poštne hranilnice naj pošljejo do 5. junija Poštni hranilnici v Belgrad te podatke: 1. svoj sedanji naslov (kraj, ulica, banovina); 2. številko potrdila (tek. številko in številko seznama), ki so ga prejeli ob izročitvi prijave in knjižice; 3. številko hranilne knjižice ali čekovnega računa, in 4. potrdilo oblasti, da smejo podedovati te terjatve. (To potrdilo seveda le v primeru dediščine.) Vsa pisma s temi podatki je nasloviti: Poštna hranilnica, izplačilo vlog pri bivši poštni hranilnici na Dunaju, Belgrad. — Izplačale se bodo le one terjatve, ki so bile prijavljene do 10. septembra 1929. — Druge terjatve bo izplačala sedanja Poštna hranilnica na Dunaju po ključu 10.000 K = 1 šiling. Kdaj se bodo začele izplačevati terjatve pri bivši madjarski poštni hranilnici v Budimpešti, je še popolnoma neznano.

Enodneveni tečaj o zatiranju boleznin in škodljivcev vinske trte in o poletnih delih v vinogradu se bo vršil na Vinarski in sadjarski šoli v Mariboru v četrtek 3. junija. Tečaj bo brezplačen, teoretičen in praktičen, in bo trajal od 8 do 12 in od 14 do 18.

Naplavljeno truplo. Pri Sv. Marku pod Ptujem je naplavila Drava truplo starejše neznanke v kmečki obleki.

ZA BIRMO!

vsa darila najceneje pri urarju 730
JOSIP JANKO, Maribor
Jurčičeva ulica 8
Ure že od Din 34- z garancijo!
Vsa popravila z garancijo najceneje!

Posebne razstave na spomladanskem velesojmu v Ljubljani od 5. do 14. junija. Poleg splošnega dela, kjer bo prikazan napredek naše domače industrije in obrti v preteklem letu, bo na sejmišču posebno mesto zavzemala Lovska razstava, ki naj zbere vse, kar premoremo na tem polju. Tu bo posebno razsodišče potem od vsega izbralo najboljšo in to bo poslano na svetovno lovsko razstavo v Berlin. Zato bo ta razstava zelo zanimiva izbirna razstava. — Glavna v letošnji prireditvi naših gospodinj bo velika modna revija. Prireditve bo prikazala dobro blago in okusna oblačila domače proizvodnje, ki ustrezajo tako našemu narodnemu značaju kot našim potrebam. Dolžnost naših mater in gospodinj je, da oskrbe svoje družine le z obleko, ki so jo izdelale naše domače tvornice in obrti in ki po kakovosti nikakor ne zaostaja za inozemskimi izdelki, po nizki ceni pa jih celo daleko prekaša. Modna revija bo prepletana z varietejnimi vložki, prvovrstne točke priznanih artistov in artistk. — Pohljstvena razstava bo vsebovala izdelke naših domačih mizarških podjetij: spalnice, kuhinje, salone, delovne kabine, otroške sobe itd. S fino izdelavo, praktičnostjo in arhitektonsko dovršenostjo bodo v okras vsakemu stanovanju. Za vsak dom, preprost in bogat, ogromna izbira! — Avtomobilska razstava bo združila v dveh paviljonih najnovejše modele skoro vseh svetovnih znamk. Ne bo se težko odločiti: elegantne limuzine in športni vozovi ter praktični tipi za poslovno uporabo bodo v lepoti, solidnosti in ceni konkurirali za vašo izbiro. — Razstava »živalcev« je namenjena predvsem ljubiteljem živali in ptic, imela pa bo še poseben pomen za rejce malih živali. Kajti poleg vseh vrst perutnine, kuncev, golobov, ptic pevč in nakičenih eksotičnih lahkokrilocev bo nudila obiskovalcem praktičen pregled čez vsa najnovejša dognanja in izkustva v reji malih živali.

Ali si že obnovil naročnino?

Navadi
svojega otroka
pravočasno na
pravilno nego zob!

SARGOV

KALODONT

PROTI ZOBNEMU KAMNU

Obžalovanja vredni slučaj.

Hitro pojasnjen vlom. Za zadnje praznike je bilo v Mariboru vlomljeno v noči v Vetrinjski ulici pri trgovcu Trpinu, ki se je mudil s svojo družino v Ljubljani in je pustil ključke služkinji Matildi Resnik. Trgovčeva odsotnost je bila izrabljena za vlom v stanovanje in trgovske prostore. Iz stanovanja je zginilo dragocenosti za 25.000 Din, iz trgovine ročna blagajna s 35.000 Din. Policija se je podala hitro na delo in je uzmoviče kmalu odkrila. Gre pri tem primeru za Trpinovo služkinjo M. Resnik in za 19 letnega tkalskega praktikanta Edvarda Z. in 20 letnega absolventa trgovskega tečaja Igorja M. S prijatima mladoletnima je imela Trpinova služkinja zveze. Fanta sta po aretaciji vse priznala in pokazala, kako sta skrila ukradene dragocenosti in denar pod premog v kleti hiše Igorjevih staršev. Od ukradene-

Žalovanje pri Kanakih

Na različne načine izražajo razni narodi svojo žalost tudi na zunaj. Nekateri bolj izrazito, drugi manj. Na posebno pretresljiv način pa to store Kanaki, pleme na Novi Gvineji. Kadar Kanaku umre kak sorodnik ali kak drug človek, ki mu je bil zelo drag, si v znamenje globoke žalosti odreže kak prst na roki ali na nogi ali pa se kako drugače pohabi. Tako zahteva star običaj pri teh divjih plemenih in zato so taki slučajji zelo pogosti. Dobiti je mnogo mladih in sicer zdravih mož, ki jim manjkajo posamezni prsti na rokah ali na nogah, ker so jih porezali iz žalosti zaradi smrti kakega človeka, ki so ga posebno ljubili. Če pa se zdi Kanaku izgu-

Grofov jagar.

Povest iz domačih hribov.

20

Toda to bi bilo noro! Saj ženska ne bi izdala le sebe, ampak tudi njega...

Je še druga pot. Odneseš bo ukradene reči ponoči kdaj pred šmarsko cerkev in jih bo položil pred vrata, da jih cerkvenik zjutraj najde.

Le kaj mu potem ostane za trud in delo? Za vse lepe denarce, ki jih je Špeli na ta račun že dal?

Fej te bodi, zlodej! Ali ga že zopet skuša s to prekleto lakoto po denarju?

Ne, noče biti razbojnik! Vrnil bo, kakor je prav, da, gotovo! Le kako malo reč si bo obdržal, zavito v Špelino ruto, zaradi tega, da bo imel kaj v rokah, če bo treba nesramnico zarotiti.

Bilo je tisti teden po veliki noči. Travniki so bili zeleni in posejani s cvetjem. Iznemada se je prikadil siv oblak in se je kmalu raztegnil po vsem nebesu. Sonce se je zakisalo in se je skrilo izza megel, ki so postajale gostejše in temnejše. Prav zmračilo se je. Potem pa je zaplesal vihar in začel usipati sneg, da je bilo na mah vse belo in bi bil dejal, da je o šentkatarinjem, ne pa o šentjurjevem. Nepričakovano pa je zavel od druge strani jug in

je pomedel oblake in opral nebo, da se je sonce zopet veselo prismejalo na zemljo in brž raztopilo nadležno sneženo odejo.

Komaj je se aprilski metež polegel, jo je že pri mahal Gašpar s svojimi strehami v kapelski trg. Svoji ogromni dežnik je imel še zmeraj odprt in je pel s hreščečim glasom:

»Oj ljub' moj kristjan,
kaj pravim ti jaz,
da streho si kupi,
dokler je še čas!
V lepem greš zdoma,
te dež uhiti,
nit' suknja, nit' klóbuk
ga ne drži.
Le hitro, le hitro
odloči se zdaj,
dokler jih 'ma Gašpar
na prodaj še kaj!«

Res jih je možicelj precej prodal, medtem ko je capljaj po trgu in tropa otrok z njim; prav malo mu jih je še ostalo.

Ko se je pri Jelenu okrepčal, je strumno odkorakal proti Šmarju. Čudne muhe so mu morale danes rojiti po glavi in na srcu mu je moral ležati težek kamen; kajti hudo je sopihal, čeprav ni težko nosil, in venomer je stresal glavo, ko da podi sitne misli.

ga denarja je zaprta trojica porabila samo 150 Din, vse drugo je bilo lastniku vrnjeno. Fanta sta bila pri vlomu celo z rokavicami na delu, da bi zabrisala vsako sled in je bilo samo sumljivo obnašanje služkinje vzrok, da je bil veliki vlom hitro razvozan brez posebne škode za g. Trpina.

Dober plen orožnikov. Orožniki od Sv. Barbare v Slov. goricah so prijeli brezposelnega šoferja Janeza Marčiča, pri katerem so našli v nahrbtniku pri Sokliču v Mariboru na Aleksandrovi cesti ukradeni pisalni stroj in še vozil se je na ukradenem kolesu. Marčič je imel pri sebi več s štampiljkami opremljenih listin, s katerimi je nameraval sleparije. Pri zaslišanju so ugotovili orožniki, da imajo v rokah ptiča, ki se je izdajal nekemu kmetu v Juršincih za detektiva in je napravil pri njem hišno preiskavo radi suma ponarejanja denarja. Kmetu je zaplenil 1900 Din in porabil vsoto zase. Trikrat je osleparil pošte v Mariboru in Ptujju, ker je ponaredil na vložnih knjižicah poštne hranilnice zneske in je dvignil več, kakor je bilo vloženo. O delovanju pretkanega goljufa se še vršijo poizvedbe.

Zalostni odmevi preobilne pijače. Tomaž Strelec, 27 letni kmečki fant, se je peljal

s kolesom iz Nove vasi proti Sv. Marku niže Ptujja, in je hotel v Spuhljo. Na cesti ga je napadel neznanec in mu je z udarcem s topim predmetom zlomil levo nogo. — Vinko Stolnik, 20 letni hlapec iz Rogoznice pri Ptujju, se je peljal na kolesu skozi Brstje. Večja skupina vinjenih fantov je napadla Stolnika in mu je prebila lobanjo. — Zabodljaj v trebuh je dobil 42 letni Konrad Terbuc v Gruškovnjaku v Halozah. — Janeza Brežnik, 20 letnega posestniškega sina iz Trnovskega vrha pri Sv. Bolfenku v Slov. goricah, je neznan zahrbtnjež na povratku proti domu večkrat zabodel z nožem v hrbet. — Ambroža Svarca, hlapca v zdravilišču na Vurbergu, sta napadla na cesti dva brata in sta ga pretepla do nezavesti. Ista dva pretepača sta v pretepu zlomila levo roko 28 letnemu dninarju Vinku Jermanu iz Selc. Vsi zgoraj imenovani so postali žrtev preobilne pijače za zadnje binkoštno praznike in so se zatekli po pomoč v ptujsko bolnišnico.

Huda nesreča zadela kolesna tata. Vojaška patrolja je naletela ob robu ceste pri Sv. Miklavžu na Dravskem polju na dva hudo poškodovana v nezavesti in v bližini je ležalo razbito kolo. Slučajno je pripeljal mimo avto, ki je poklical na pomoč orožnike s Tezna pri Mariboru in mariborske reševalce. Oba hudo poškodovana — enega moškega in deklino — so prepeljali v bolnišnico, kjer so ugotovili, da sta si pri padcu pretresla možgane in prebila lobanji. Deklina ima še razbito koleno in pobita pleča. Po najdenih delavskih knjižicah so dognali, da sta ponorečenca 22 letni tkalski delavec Franc Piberčnik in 19 letna Julijana Marciuš, oba iz okolice Varaždina. V Mariboru sta iskala zaposlitev. Med tem časom se je javil Karl Mlinarič, kateremu je bilo oni večer ukraden kolo izpred krčme Šabeder na Teznu. Piberčnik in njegova tovarišica sta si hotela prihraniti izdatek za vožnjo po železnici iz Maribora v Varaždin in sta se hotela voziti na ukradenem kolesu. Ker sta vozila brez luči, ju je po-

dril neznan avtomobilist in sta dobila oba pri padcu življenjsko nevarne poškodbe.

Podlegla poškodbi. Zgoraj poročamo, kako sta ponesrečila na ukradenem kolesu Franc Piberčnik in Julka Marciuš. Deklina je podlegla poškodbi v mariborski bolnišnici, za Piberčnika pa ni veliko upanja, da bi okrevala.

Po sedmih letih prijet roparski morilec. Graška policija javlja, da so zaprli tamkaj dolgo iskanega roparskega morilca Simona Novak iz Šmarja pri Jelšah. Novak je že v Avstriji presedel leta 1923 radi tatvine daljšo kazen. Sedaj se je tudi Zagreb oglašil in je prepoznal po prstnih odtisih onega Novaka, ki je bil leta 1926 v Zagrebu obsojen radi roparskega umora na vešala, pozneje so ga pomilostili na 20 let. Kazen je prestajal v kaznilnici v Lepoglavi, odkoder je 3. septembra 1930 pobegnil in je pribežal v Avstrijo. Po prestani kazni v Avstriji bo izročen naši oblasti.

Ustrelil se je. Gustav Gornik, 25 letni posestnikov sin pri Sv. Jurju ob j. ž., si je pognal iz puške kroglo skozi srce.

Skrajno divjaški čin vinjenega moža. Vas Topole blizu Mengša na Gorenjskem je doživela zadnje dni krvav družinski zločin, nad katerim se mora zgražati vsakdo. V hiši delavca Petra Zarnika so bili prepiri, ker oče ni skrbel za družino z dvema mladima otrokoma. Radi brezbriznosti očeta je poseglo v zadevo sodišče in je pozvalo Zarnika na odgovor. Poziv sodnije je brezbrizneža hudo razjezil in se je napil. Ko se je vrnil zvečer vinjen, je pričel prepir z ženo. Ženin brat, zidar Franc Drolc, je skušal pobesnelega moža pomiriti, a je dosegel ravno nasprotno. Zarnik je v nerazsodni jezi potegnil revolver in je pričel streljati. Svak je ušel skozi okno, Zarnik je skočil za njim in ga je zunaj z dvema streloma v trebuh podrl na tla. Zarnikova žena je vsa v strahu in trepetu stekla iz hiše za možem, da bi mu izvila orožje. Divjak je tudi ženi pognal kroglo v srce in je obležala pri prči mrtva. Šele pogled na dve žrtvi je tudi Zarnika toliko

Prvi, ki ga je v Šmarju srečal, je bil cerkovnik Aleš, Gašparjev svak. Pravkar je prihajal iz cerkve in je nameraval k Jurčku. Ko je zagledal Gašparja, se mu je obraz razvedril in že od daleč je zaklical:

»Hoho, Gašpar! To pa je lepo, da se k nam tudi še prikažeš. Bog daj dober večer!«

»Bog daj, Aleš!« je pozdravil Gašpar in moža sta si stisnila roki.

»Kako še kaj ti? In kako kaj Barba?«

»No, meni je pač kakor strehi, ki ti pride z lepega dežja v jasno pripeko, tako-tako: ni dobro, ni slabo. Ali Barba, ta pa je zabarbljana!«

»Kako zabarbljana? Kaj pa ji je?«

»To pa ono. Od same nadloge je sebi nadležna.«

»Jaz te ne razumem. Bolj jasno povej!«

»Če ti naj jasno povem, bo dolga povest. Za tako pa so mi noge prekratke in prerahle, da bi jih tu na trdem prestavljal. Poiščiva si raje kako sedišče, da si jih naslonim!«

»Saj ostaneš pri nas čez noč, ali ne?«

»Prav zaradi tega sem napravil to dolgo pot iz Dobrovelj do sem, da bi pri tebi prenočil.«

Ne da bi še kaj posebnega spregovorila, sta šla dol v mežnarijo, ki je bila kakih dve sto korakov pod cerkvijo. Obe ženski, mežnarica, ki je bila sestra Gašparjeve žene, in Veronika, sta Gašparja prisrčno pozdravili. Še preden jima je mogel po svoje vrniti, sta mu že sneli nahrbtnik in njegov veliki rdeči dežnik, mu sezuli škornje in slekli suknjo ter urno

prinesli copate. Kaj kmalu sta tudi pripravili in prinesli toplo večerjo.

Medtem ko je mojster pridno požiral, je zbijal sem ter tja svoje norce, ki pa so mu nocoj uhajali očitno bolj po sili, tako da so mežnarjevi videli, da ni, ko po navadi.

Šele ko se je najedel in podušil nekaj kozarcev vina, se mu je jezik bolj razvezal. Pravil je, kako aprilsko vreme ga je sem grede ujelo in kako je potem v Kapli dobro prodal, potem pa je pomežiknil z očmi in dejal na videz ravnodušno:

»Pravzaprav pa danes nisem prišel po kupčiji sem, ampak ker mi srce ni dalo pokoja.«

»Na, na! Kdo pa ti tako piha na srce? Menda vendar ne žena? Hahaha.« se je nasmejala mežnarica; poredni očesci sta ji zabliskali in topi nosek si je postlal med rdeči, živi lici — mežnarica je bila vedno dobre volje! — »Ali veš kaj, Gašpar? Ko bi jaz bila možki in bi žena mojemu srcu ne dala pokoja, jaz bi jo že naučila. Hahaha!«

»Mmmm — Marjeta!« je zabrundal mežnar in si nevoljno pogladil svojo dolgo brado.

Veronika, ki je v kotu pri svoji mizici šivala, se je kar tresla od smeha in se ni mogla držati, najsi je ujec še tako hudo godrnjal.

»T! Marjeta, pa moja Barba sta sicer sestri, po enem kopitu pa le nista,« je odvrnil Gašpar. »To je kakor z muho in čebelo. Sta si tudi podobni. A če se čebeli zameriš, te useka in pikne, da ti nos

ba dragega umrlega tako velika, da je ne bo mogel prenesti in da ne bo mogel biti nikdar več vesel, si pa v znak hude žalosti vzame življenje. Tudi taki slučajni niso redki. Tako se je celo ob smrti nekega misijonarja, ki so ga Kanaki zelo ljubili, nekdo iz same žalosti sam usmrtil, še preden so mu mogli to zabraniti. Umijivo je, da se misijonarji zelo trudijo, da bi ljudstvo prepričali o nenaravni pretiranosti takega žalovanja, a se jim to ne posreči vselej, kakor dokazuje omenjeni primer. Tako globoko je ta žaloba poganstva ukoreninjena v njihovi miselnosti.

V starih časih so jedli boljši kruh

Cesto čujemo pritožbe starejših ljudi, da je-